

Ainoa suunta on eteenpäin

Neste Oilin työ puhtaamman liikenteen
puolesta mahdollistaa ihmisille liikkumisen
ilon tänään ja huomenna.

NESTE OIL

Vuosikertomus 2012 / Tilinpäätös

Sisällys

Tilinpäätös	2	29 Varaukset	67
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	4	30 Eläke-etuuksista johtuvat veloitteet	67
Tunnuslukujen laskentakaavat	6	31 Osakeperusteiset maksut	70
Konsernin tuloslaskelma ja konsernin laaja tuloslaskelma	8	32 Lähipiiritapahtumat	72
Konsernin tase	10	33 Konserniyritykset 31.12.2012	74
Konsernin rahavirtalaskelma	12	34 Vastuusitoumukset	76
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	14	35 Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit	77
1 Yrityksen perustiedot	15	36 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	77
2 Laadintaperiaatteet	15	Emoyhtiön tuloslaskelma	78
3 Taloudellisten riskien hallinta	25	Emoyhtiön tase	79
4 Segmentti-informaatio	35	Emoyhtiön rahavirtalaskelma	80
5 Myytävänä olevat varat	39	1 Laadintaperiaatteet	82
6 Yrityshankinnat ja -myynnit	40	2 Liikevaihto	84
7 Liikevaihdon jakautuminen	41	3 Liiketoiminnan muut tuotot	84
8 Liiketoiminnan muut tuotot	41	4 Materiaalit ja palvelut	85
9 Materiaalit ja palvelut	42	5 Henkilöstökulut	85
10 Henkilöstökulut	42	6 Poistot ja arvonalentumiset	86
11 Poistot ja arvonalentumiset	43	7 Muut liiketoiminnan kulut	86
12 Liiketoiminnan muut kulut	43	8 Rahoitustuotot- ja kulut	87
13 Rahoitustuotot ja -kulut	44	9 Satunnaiset erät	88
14 Tuloverot	45	10 Tilinpäätössiirrot	88
15 Osakekohtainen tulos	46	11 Tuloverot	88
16 Osakekohtainen osinko	46	12 Pysyvät vastaavat	89
17 Aineelliset hyödykkeet	47	13 Arvonkorotukset	90
18 Aineettomat hyödykkeet	49	14 Vaihto-omaisuus	91
19 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	51	15 Pitkäaikaiset saamiset	91
20 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin	54	16 Lyhytaikaiset saamiset	92
21 Pitkäaikaiset saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat	57	17 Oman pääoman muutos	93
22 Vaihto-omaisuus	57	18 Tilinpäätössiirtojen kertymä	93
23 Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset	58	19 Pakolliset varaukset	94
24 Rahat ja pankkisaamiset	58	20 Vieras pääoma	94
25 Johdannaisopimukset	59	21 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	96
26 Oma pääoma	62	22 Johdannaisopimukset	97
27 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat	63	23 Muut vastuut	97
28 Laskennalliset verot	65	24 Osakkeet ja osuudet	98
		Hallituksen ehdotus	100
		Tilintarkastuskertomus	101
		Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin	102

Tilinpäätös

Tilinpäätös

Lataa Tilinpäätös PDF-tiedostona.

Ainoa suunta on eteenpäin

Näin haluaisin liikkua vuonna 2020
"Haluaisin nähdä uuden, nopean liikkumatavan. Kuten esim. teleportaatio."
Nainen 36–55 vuotta, Venäjä.
Lue lisää

Konsernitilinpäätös

Milj. euroa	2012	2011
Liikevaihto	17 853	15 420
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	684	493
Vertailukelpoinen liikevoitto	352	178
Öljytuotteet	396	271
Uusiutuvat polttoaineet	-56	-163
Öljyn vähittäismyynti	58	57
Muut (sis. Eliminoinnit)	-46	13
IFRS Liikevoitto	321	273
Liiketoiminnan nettorahavirta	468	197
Tulos/osake, euroa	0,61	0,62
Velan osuus kokonaispääomasta, %	42,9	45,7
ROACE, %	4,9	2,6

Tilinpäätös ► Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		2012	2011	2010
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	milj. euroa	17 853	15 420	11 892
Liikevoitto	milj. euroa	321	273	323
- osuus liikevaihdosta	%	1,8	1,8	2,7
Vertailukelpoinen liikevoitto	milj. euroa	352	178	240
Voitto ennen veroja	milj. euroa	233	206	296
- osuus liikevaihdosta	%	1,3	1,3	2,5
Kannattavuus				
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	6,3	6,6	9,9
Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (ROCE)	%	6,5	5,9	7,7
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE)	%	4,9	2,6	4,6
Rahoitus ja taloudellinen asema				
Korollinen nettovelka	milj. euroa	1 935	2 080	1 801
Velan osuus kokonaispääomasta	%	42,9	45,7	42,6
Velkaantumisaste	%	75,1	84,3	74,3
Omavaraisuusaste	%	35,0	34,0	36,5
Muut tunnusluvut				
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	4 923	4 850	4 607
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä osakkeisiin	milj. euroa	292	364	943
- osuus liikevaihdosta	%	1,6	2,4	7,9
Tutkimus- ja kehitysmenot	milj. euroa	42	42	41
- osuus liikevaihdosta	%	0,2	0,3	0,3
Henkilöstö keskimäärin		5 031	4 926	5 030

Osakekohtaiset tunnusluvut

Tulos / osake (EPS)	euroa	0,61	0,62	0,89
Oma pääoma / osake	euroa	10,01	9,58	9,43
Rahavirta / osake	euroa	1,83	0,77	4,32
Hinta / voitto -suhde (P/E)		15,96	12,61	13,38
Osinko / osake	euroa	0,38 ¹⁾	0,35	0,35
Osinko tuloksesta	%	62,1 ¹⁾	56,5	39,2
Efektiiivinen osinkotuotto	%	3,9 ¹⁾	4,5	2,9
Osakekurssi				
Kurssi kauden lopussa	euroa	9,77	7,81	11,95
Keskikurssi	euroa	9,08	10,22	11,86
Alin kurssi	euroa	7,28	6,19	10,45
Ylin kurssi	euroa	11,11	14,70	13,77
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj. euroa	2 505	2 003	3 064
Osakkeiden vaihdon kehitys				
Vaihdettu osakemäärä	1 000	259 007	285 178	242 190
Osuus osakkeiden kokonaismäärästä	%	101	111	95
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä		255 918 686	255 918 686	255 913 809
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa		255 918 686	255 918 686	255 918 686

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Liikevoitto	=	Liikevoitto sisältää tuotot tuotteiden ja palveluiden myynnistä, muut liiketoiminnan tuotot, kuten osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot, sekä osuuden osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta. Liikevoitosta on vähennetty osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot sekä kulut, jotka liittyvät tuotteiden ja palvelujen tuotantoon, markkinointiin ja myyntiin sekä yleishallintoon, sekä poistot ja arvonalentumiset. Öljy- ja rahtijohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset sekä tulevan rahavirran, myyntien ja ostojen, suojaamiseen käytettävien valuutta- ja öljyjohdannaisten realisoituneet voitot tai tappiot, jotka kirjataan tuloslaskelmaan, sisältyvät myös liikevoittoon.
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto +/- varastovoitot/-tappiot +/- osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot/-tappiot - öljy- ja rahtijohdannaisten realisoitumaton käypien arvojen muutos. Varastovoitot/-tappiot sisältävät trading-varastojen käypien arvojen muutokset.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	= 100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$
Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja (ROCE), %	= 100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$
Sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto verojen jälkeen (ROACE), %	= 100 x	$\frac{\text{Kauden voitto (oikaistuna varastovoitolla/-tappiolla, osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitoilla/-tappioilla sekä realisoitumattomilla öljy- ja rahtijohdannaisten käypien arvojen muutoksilla verojen jälkeen) + määräysvallattomien omistajien osuus + korkokulut ja korollisiin velkoihin liittyvät rahoituskulut (verojen jälkeen)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin}}$
Sijoitettu pääoma	=	Taseen loppusumma - korottomat velat - laskennalliset verovelat - varaukset
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset
Velan osuus kokonaispääomasta, %	= 100 x	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Korolliset nettovelat} + \text{oma pääoma yhteensä}}$
Velkaantumisaste (gearing), %	= 100 x	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	= 100 x	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakat}}$

Sidotun pääoman tuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{Segmentin liikevoitto}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin}}$
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto}}{\text{Segmentin sidottu pääoma keskimäärin}}$
Segmentin sidottu pääoma	=	Segmentin aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältäen osakaslainat, eläkesaamiset, vaihto-omaisuus sekä segmenteille kohdistetut korottomat saamiset, velat, varaukset ja eläkevelvoitteet.
Tutkimus- ja kehitysmenot	=	Tutkimus- ja kehitysmenot sisältävät tuloslaskelmaan kirjatut konsernin kaikkia liiketoiminta-alueita palvelevan Tutkimus ja teknologia -yksikön kulut sekä liiketoiminta-alueiden oman tutkimus- ja kehittämistoiminnan kulut. Luku sisältää aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot. Kulut esitetään bruttona vähentämättä saatuja avustuksia.
Osakekohtaiset tunnusluvut		
Tulos / osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Rahavirta / osake	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Tulos / osake}}$
Osinko tuloksesta, %	= 100 x	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tulos / osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	= 100 x	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi}}$
Keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	=	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen prosentuaalinen osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä kauden aikana.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernin tuloslaskelma ja konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liikevaihto	4, 7	17 853	15 420
Liiketoiminnan muut tuotot	8	98	36
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	19	-3	26
Materiaalit ja palvelut	9	-16 186	-13 962
Henkilöstökulut	10	-342	-316
Poistot ja arvonalentumiset	11	-332	-315
Liiketoiminnan muut kulut	12	-767	-616
Liikevoitto		321	273
Rahoitustuotot ja -kulut	13		
Rahoitustuotot		3	4
Rahoituskulut		-84	-72
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		-7	1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-88	-67
Voitto ennen veroja		233	206
Tuloverot	14	-74	-46
Tilikauden voitto		159	160
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		157	158
Määräysvallattomille omistajille		2	2
		159	160
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	15		
Laimentamaton		0,61	0,62
Laimennettu		0,61	0,62

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Tilikauden voitto	159	160
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen:		
Muuntoerot ja muut muutokset	10	-1
Rahavirran suojaukset		
kirjattu omaan pääomaan	-50	-10
siirretty tuloslaskelmaan	84	-19
Nettosijoitusten suojaukset	-1	-1
Suojausrahastot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-1	1
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	42	-30
Tilikauden laaja tulos yhteensä	201	130
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	199	128
Määräysvallattomille omistajille	2	2
	201	130

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernin tase

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2012	31.12.2011
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	18	61	55
Aineelliset hyödykkeet	17	3 869	3 968
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	19	242	239
Pitkäaikaiset saamiset	20, 21	3	16
Eläkesaamiset	30	0	0
Laskennalliset verosaamiset	28	33	50
Johdannaissopimukset	20, 25	37	19
Myytavissä olevat rahoitusvarat	20, 21	4	4
Pitkäaikaiset varat yhteensä		4 249	4 351
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	1 464	1 457
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20, 23	1 154	1 045
Johdannaissopimukset	20, 25	57	59
Rahat ja pankkisaamiset	24	409	304
Lyhytaikaiset varat yhteensä		3 084	2 865
Myytäväinä olevat varat	5	52	56
Varat yhteensä		7 385	7 272
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	26		
Osakepääoma		40	40
Muu oma pääoma		2 522	2 413
Yhteensä		2 562	2 453
Määräysvallattomien omistajien osuus		16	14
Oma pääoma yhteensä		2 578	2 467

VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	20, 27	1 977	1 891
Laskennalliset verovelat	28	340	331
Varaukset	29	27	22
Eläkevelvoitteet	30	48	46
Johdannaissopimukset	20, 25	6	12
Muut pitkäaikaiset velat	20, 27	7	9
Pitkäaikaiset velat yhteensä		2 405	2 311
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	20, 27	357	493
Verovelat	20, 27	40	26
Johdannaissopimukset	20, 25	47	88
Ostovelat ja muut velat	20, 27	1 925	1 872
Lyhytaikaiset velat yhteensä		2 369	2 479
Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat	5	33	15
Velat yhteensä		4 807	4 805
Oma pääoma ja velat yhteensä		7 385	7 272

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernin rahavirtalaskelma

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto		159	160
Oikaisut			
Tuloverot	14	74	46
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	19	3	-26
Poistot ja arvonalentumiset	11	332	315
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		43	0
Rahoituskulut, netto	13	88	67
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot	8	-46	-12
		653	550
Käyttöpääoman muutokset			
Myynti- ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-106	-166
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		13	-404
Osto- ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		49	348
Käyttöpääoman muutos		-44	-222
		609	328
Maksetut korot ja muut rahoituskulut			
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-83	-68
Saadut korot		0	5
Saadut osingot		0	0
Realisoituneet valuuttakurssivoitot ja -tappiot		-20	19
Maksetut välittömät verot		-38	-87
		-141	-131
Liiketoiminnan nettorahavirta		468	197

Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	17	-269	-341
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	18	-22	-23
Muiden osakkeiden hankinta		-1	0
Myydyt tytäryritysosakkeet vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	6	-	2
Osakkuus- ja yhteisyritysten pääomanpalautukset	19	2	-
Aineellisten hyödykkeiden myynti		79	22
Myydyt muut osakkeet		0	0
Muutokset pitkäaikaisissa saamisissa		3	-25
Investointien nettorahavirta		-208	-365
Rahavirta ennen rahoitusta			
		260	-168
Rahoituksen rahavirta			
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut (-) / nostot (+)		-173	47
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1 022	457
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-914	-324
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-90	-90
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-
Muut rahoituserät		-	0
Rahoituksen nettorahavirta		-155	90
Rahavarojen muutos			
		105	-78
Rahavarat tilikauden alussa			
		304	380
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		1	2
Rahavarat tilikauden lopussa	24	410	304

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Osake- Liite pääoma	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahastot	Muunto- erot	Edellisten tilikausien voitto	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	40	13	6	-6	2 361	2 414	12	2 426
Maksettu osinko					-90	-90		-90
Osakeperusteinen palkitseminen					1	1		1
Siirto kertyneistä voittovaroista		2			-2	0		0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-29	-1	158	128	2	130
Oma pääoma 31.12.2011	26	40	15	-23	2 428	2 453	14	2 467
Oma pääoma 1.1.2012	40	15	-23	-7	2 428	2 453	14	2 467
Maksettu osinko					-90	-90	0	-90
Osakeperusteinen palkitseminen						0		0
Siirto kertyneistä voittovaroista		3			-3	0		0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			33	9	157	199	2	201
Oma pääoma 31.12.2012	26	40	18	10	2 492	2 562	16	2 578

Oheiset liitetiedot ovat olennainen osa konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös ► Konsernitilinpäätös ► Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ► 1 Yrityksen perustiedot

1 Yrityksen perustiedot

Neste Oil Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Neste Oil Oyj tytäryrityksineen on korkealaatuisiin liikennepolttoaineisiin keskittyvä jalostus- ja markkinointiyritys. Konsernin jalostamot ja muut tuotantolaitokset, yhdessä Suomessa ja Baltian alueella sijaitsevan liikenneasemaverkoston ja muiden vähittäismyyntipisteiden kanssa, tuottavat kotimaisille ja vientimarkkinoille bensiiniä, dieselöljyä, lentokone- ja laivapolttoaineita, lämmitysöljyä sekä raskasta polttoöljyä, perusöljyä, voiteluaineita, liikennepolttoaineiden komponentteja, liuottimia, nestekaasua, bitumia sekä uusiutuvaa NExBTL-dieseliä, joka perustuu Neste Oilissa kehitettyyn teknologiaan. Neste Oililla on myös raakaöljyn ja muiden syöttöaineiden tuontia ja öljytuotteiden kuljetuksia hoitavia raakaöljy- ja tuotetankkereita. Neste Oil on johtava ympäristöä vähemmän kuormittavien öljytuotteiden jalostaja.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt tämän konsernitilinpäätöksen 4.2.2013.

Tilinpäätös ► Konsernitilinpäätös ► Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ► 2 Laadintaperiaatteet

2 Laadintaperiaatteet

Tämä konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Tilinpäätös täyttää myös Suomen kirjanpitolain säännökset ja muut Suomessa voimassa olevat tilinpäätöksen laadintaa koskevat säännökset ja määräykset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen (mukaan lukien johdannaissopimukset) kirjaamista. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole kerrottu.

Uudet standardit sekä muutokset ja tulkinnat käytössä oleviin standardeihin

Seuraavat uudistetut standardit ja tulkinnat ovat pakollisia 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta niillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

- IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimassa 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Seuraavat olemassa olevia standardeja koskevat muutokset ja tulkinnat sekä uudet standardit on julkaistu. Konserni aikoo soveltaa standardeja, tarvittaessa, 1.1.2013 alkavalla tilikaudella tai niiden tullessa voimaan:

IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen

Standardi muuttaa muiden laajan tuloksen erien ryhmittelyä. Erät, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulospaikkateisiksi esitetään erillään niistä eristä, joita ei koskaan siirretä. Muutoksella on vaikutusta ainoastaan esittämistapaan, eikä sillä ole vaikutusta konsernin toimintaan tai taloudelliseen asemaan. Muutos tulee voimaan 1.7.2012 ja sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

IAS 12 (muutos) Tuloverot: Ansaintamenetelmän vaikutus laskennallisen veron kirjaamiseen sijoituskiinteistöjen ja uudelleen arvostettavan käyttöomaisuuden osalta

Muutos antaa käytännöllisen lähestymistavan IAS 40 standardin mukaan käypään arvoon arvostettavien sijoituskiinteistöjen laskennallisten verojen arvostamiseen. Konsernilla ei ole hallussaan sijoituskiinteistöjä, eikä muutoksella katsota olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Muutos tulee voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

IAS 19 (muutos) Työsuhde-etuudet

Uudistettu standardi sisältää useita muutoksia. Muutetun standardin mukaan etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot tulevat kirjata välittömästi. Konserni on soveltanut putkimenetelmää

vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden käsittelyyn, joten muutos tulee kasvattamaan konsernin työsuhde-etuuksiin liittyvää velkaa 48 milj. eurosta 99 milj. euroon 31.12.2012. Oman pääoman muutos tulee olemaan -47 milj. euroa. Nettokorko tulee korvaamaan korkomenot ja järjestelyyn kuuluvien varojen odotetun tuoton. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen. Muutos tulee voimaan takautuvasti 1.1.2013 alkaen.

IAS 28 Osuudet osakkuus - ja yhteisyrityksissä (uudistettu 2011)

Uusien standardien IFRS 11 'Yhteisjärjestelyt' ja IFRS 12 'Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä' myötä IAS 28 'Sijoitukset osakkuusyrityksiin' -standardi on nimetty uudelleen IAS 28 'Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä'. Standardin mukaan pääomaosuusmenetelmää sovelletaan yhteisyritysten lisäksi myös osakkuusyhtiöiden kirjanpitokäsittelyssä. Konserni on soveltanut standardia 1.1.2011 alkaen. Standardi tulee voimaan 1.1.2013 alkaen.

IAS 32 (muutos) Rahoitusinstrumentit: esittämistapa - netotetut rahoitusvarat ja -velat

Muutos selkeyttää sitä, milloin yhteisöllä on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kirjattujen määrien kuittaamiseen ja milloin kuittaaminen tapahtuu riittävän samanaikaisesti, jotta saaminen ja velka voidaan netottaa. Muutoksilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernin toimintaan tai taloudelliseen asemaan. Muutos tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

IFRS 1 (muutos) Julkisen vallan myöntämä laina

Muutos sisältää IFRS:ää ensimmäistä kertaa soveltaville vaatimuksen soveltaa ei takautuvasti IAS 20 'Julkisten avustusten kirjanpidollinen käsittely ja julkisesta tuesta tilinpäätöksessä esitettävät tiedot' -standardia IFRS-siirtymispäivänä. Muutos tulee voimaan 1.1.2013 alkaen. Standardimuutos ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Yhteisön tulee antaa liitetiedoissa tietoa oikeuksistaan netottaa rahoitusvaroja ja -velkoja. Muutos parantaa liitetietojen antamia tietoja siitä, miten varojen ja velkojen netottaminen on vaikuttanut yrityksen taloudelliseen asemaan. Uudet liitetietovaatimukset koskevat kaikkia rahoitusinstrumentteja, jotka on netotettu IAS 32 'Rahoitusinstrumentit: esittämistapa' -standardin mukaan tai muusta syystä. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernin toimintaan tai taloudelliseen asemaan. Standardi tulee voimaan 1.1.2013 alkaen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit: luokittelu ja arvostaminen

Standardi on ensimmäinen vaihe IAS 39 -standardin korvaamisessa ja se soveltaa IAS 39:ssä määriteltyjä rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista. Standardin alkuperäinen voimaantulopäivä oli 1.1.2013 alkaen, mutta joulukuussa 2011 julkaistu muutos velvollisuudesta soveltaa IFRS 9 -standardia siirsi voimaantulopäivän alkavaksi 1.1.2015. Konserni arvioi standardimuutoksen vaikutukset yhdessä tulevien muutosten kanssa kattavan kokonaiskuvan saavuttamiseksi. Standardimuutos ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 10 Konsernitiilin päätös

Standardi korvaa konsernitiilin päätöstä koskevat osuudet nykyisestä IAS 27 'Konsernitiilin päätös ja erillistiilin päätös' -standardista. Uudessa standardissa esitetään määräysvallan malli, jota sovelletaan kaikissa yhteisöissä mukaan lukien erityistä tarkoitusta varten perustetut yksiköt. Muutokset edellyttävät johdolta harkintaa määräysvallan arvioimisessa, ja minkä perusteella yhteisö yhdistellään konserniin. Standardi tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

IFRS 11 Yhteisjärjestelyt

Standardi korvaa IAS 31 'Osuudet yhteisyrityksissä' -standardin ja SIC-13 'Yhteisessä määräysvallassa olevat yksiköt - osapuolten ei - monetaariset panokset' -tulkinnan. Uusi standardi muuttaa yhteisyritysten laskentakäsittelyä. Yhteisessä määräysvallassa olevat yksiköt, jotka voidaan määrittellä yhteisyritykseksi yhdistellään ainoastaan pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin yhteisyritykset on yhdistely pääomaosuusmenetelmällä, joten uudella standardilla ei ole vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan. Standardi tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä

Standardi sisältää kaikki konsernitiilin päätöstä koskevat liitetietovaatimukset, jotka ovat aikaisemmin sisältyneet IAS 27, IAS 28 ja IAS 31 -standardeihin. Liitetietovaatimukset koskevat tytäryhtiöitä, yhteisjärjestelyjä, osakkuusyhtiöitä ja erityistä tarkoitusta varten perustettuja yksiköitä. Uudistus lisää liitetietovaatimuksia. Standardi tulee voimaan 1.1.2014 alkaen.

IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen

Standardi esittää yhden kaikkia IFRS -standardeja koskevan käyvän arvon määrittämisen lähestymistavan. Standardi ei muuta sääntelyä sen suhteen, milloin yhteisön tulee käyttää käypää arvoa. Se pikemminkin tarjoaa ohjeistuksen käyvän arvon määrittämiseen, kun jossain IFRS -standardissa sitä vaaditaan tai se sallitaan. Standardi tulee voimaan 1.1.2013 alkaen.

IFRIC 20 Pintamaan poistamisesta aiheutuvat menot avolouhoksen tuotantovaiheessa

Tulkintaa sovelletaan menoihin, jotka syntyvät pintamaan poistamisesta avolouhoksessa tuotannon alkamisen jälkeen. Uudella tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernin raportointiin. Tulkinta tulee voimaan 1.1.2013.

*Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin.***Arvioiden käyttö**

Laadittaessa tilinpäätöstä IFRS:n mukaan, joudutaan käyttämään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laadintahetken taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin tilikaudella. Tällaisia arvioita ovat aineellisten hyödykkeiden ja aineettomien oikeuksien taloudelliset pitoajat, kuluksi kirjattujen tuloverojen määrä sekä laskennallisten verosaamisten ja -velkojen määrä, eläke-etuuksista johtuvien velvoitteiden määrän laskennassa käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset, varausten kirjaamisessa käytetyt arviot sekä saamisten arvostaminen. Toteutuneet tulokset voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernitilinpäätöksen yhdistely*Tytäryritykset*

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Neste Oil Oyj:n ja kaikki ne yhtiöt, joissa Neste Oil Oyj:n välitön tai välillinen osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä on yli 50 % tai joissa sillä on muutoin määräysvalta päättää yhtiön taloudellisista ja liiketoimintaan liittyvistä asioista. Tytäryritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan siihen hetkeen asti, kun konsernin määräysvalta lakkaa.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Konsernin osuus hankintahetken varoista, veloista ja ehdollisista veloista on kirjattu käypään arvoon, ja hankintamenon käyvät arvot ylittävä määrä on kirjattu liikearvoksi. Jos tytäryrityksen hankintameno alittaa hankintahetken nettovarallisuuden arvon, erotus kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäisten myyntien realisoitumattomat voitot eliminoidaan konserni-tilinpäätöksessä. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei sisäinen liiketapahtuma todenna siirtyneen omaisuuserän arvonalentumista. Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöstä esitetään konsernin taseessa osana omaa pääomaa, erillään osakkeenomistajille kuuluvasta pääomasta. Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta ilmoitetaan konsernin tuloslaskelmassa erikseen. Tytäryritysten laskentaperiaatteet on muutettu vastaamaan konsernin laskentaperiaatteita.

Osakkuus- ja yhteisyritykset sekä yhteisessä määräysvallassa olevat omaisuuserät

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta, mikä yleensä syntyy 20–50%:n osuudella äänivallasta, mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni on sopimuksella sopinut käyttävänsä määräysvaltaa päättää yhtiön taloudellisista ja liiketoimintaan liittyvistä asioista yhdessä toisen osapuolen tai osapuolten kanssa. Osakkuus- ja yhteisyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintahetken varoista, veloista ja ehdollisista veloista on kirjattu käypään arvoon, ja hankintamenon käyvät arvot ylittävä määrä on liikearvo. Jos osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintameno alittaa hankintahetken nettovarallisuuden arvon, erotus kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen hankinnan jälkeisestä tuloksesta kirjataan tuloslaskelmaan ja osuus oman pääoman rahastojen muutoksesta omaan pääomaan. Kumulatiiviset hankinnan jälkeiset muutokset lisätään osakkeiden arvoon konsernin taseessa.

Kun konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta vastaa tai ylittää konsernin yritykseen tekemän sijoituksen arvon sisältäen vakuudetonta lainaamista, konserni ei kirjaa lisää tappioita, ellei konsernilla ole velvoitetta osakkuus- tai yhteisyrityksen velvoitteiden täyttämiseksi tai ellei konserni ole tehnyt maksusuorituksia osakkuusyrityksen tai yhteisyrityksen puolesta.

Konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketapahtumista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistussuutta vastaavasti. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei sisäinen liiketapahtuma todenna siirtyneen omaisuuserän arvonalentumista.

Neste Oil merkitsee yhteisessä määräysvallassa olevista omaisuuseristä taseeseensa osuutensa varoista ja veloista sekä tuotoista ja kuluista. Koska varat, velat, tuotot ja kulut sisältyvät konsernin tilinpäätöslukuihin, ei näihin eriin tarvitse erikseen tehdä oikaisuja.

Segmenttiraportointi

Konsernin toiminta on jaettu neljään toimintasegmenttiin: Öljytuotteet, Uusiutuvat polttoaineet, Öljyn vähittäismyynti ja Muut. Segmenttien suoritusta tarkastellaan säännöllisesti ylimmän operatiivisen päätöksentekijän, toimitusjohtajan, toimesta, suorituksen arvioimiseksi ja resurssien kohdistamiseksi.

Konsernin raportointisegmentit esitettiin 20.12.2010 asti konsernin sisäisen 1.4.2009 voimaan tulleen organisaatio- ja raportointirakenteen mukaisena. Tällöin liiketoiminta-alueet olivat myös konsernin raportointisegmenttejä. Konserni uudelleenjärjesti 20.12.2010 liiketoimintaansa siten, että Öljytuotteet ja Uusiutuvat polttoaineet -liiketoiminta-alueet yhdistettiin ja muodostettiin yksi liiketoiminta-alue Öljy- ja uusiutuvat tuotteet. Konsernin taloudellinen raportointi jatkui entisellään.

Segmentin tuloksellisuuden arviointi perustuu vertailukelpoiseen liikevoittoon ja vertailukelpoiseen sidotun pääoman tuottoon. Konserni päivitti vertailukelpoisen liikevoittonsa laskentatapaa vuonna 2012 siten, että vertailukelpoinen liikevoitto heijastaa paremmin konsernin Öljytuotteet-segmentin operatiivista tulosta. Yhtiö on siirtynyt vertailukelpoisen liikevoittonsa laskennassa kuukausittaisten keskiarvojen käytöstä päiväkohtaisten hintojen käyttöön oikaistaessa varastovoittoja ja -tappioita. Vuoden 2011 vertailukelpoiset luvut on oikaistu uuden laskentatavan mukaisesti.

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet ovat yhdenmukaiset konsernin laskentaperiaatteiden kanssa.

Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat

Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myyntikuluilla, jos niiden kerrytettävissä oleva rahamäärä saadaan varojen myynnin eikä niiden jatkuvan käytön kautta.

Omaisuuseristä ei tehdä poistoja.

Valuuttamääräiset tapahtumat

(a) Toiminta- ja raportointivaluutta

Kunkin konserniyrityksen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka vallitsee kyseisen yrityksen pääasiallisessa taloudellisessa toimintaympäristössä (toimintavaluutta) tai konsernin toimintavaluuttaan. Konsernitiilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja raportointivaluutta.

(b) Liiketapahtumat ja tilinpäätöshetken saamis- ja velkaerät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutaksi tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttamääräisten erien suorittamisesta syntyvät kurssierot sekä valuuttamääräisten saamis- ja velkaerien tilinpäätöspäivän kurssiin muuntamisesta syntyvät kurssierot esitetään tuloslaskelmassa, paitsi kun kyseessä on suojauslaskennan ehdot täyttävä tulevien kassavirtojen tai ulkomaisen tytäryrityksen nettosijoituksen suojaus, jolloin kurssierot esitetään omassa pääomassa.

(c) Tytäryitykset

Sellaisten tytäryitysten, joiden toimintavaluutta on eri kuin konsernin raportointivaluutta ja joista yksikään ei toimi hyperinflaatiomaassa, tulos ja rahoitusasema muunnetaan raportointivaluutaksi seuraavasti:

- taseen varat ja velat on muunnettu tilinpäätöspäivän kurseilla
- tuloslaskelman tuotot ja kulut on muunnettu käyttäen tilikauden keskimurssia (paitsi jos tämä keskimurssi ei ole riittävä arvio tapahtumapäivinä vallinneiden valuuttakurssien kumulatiivisesta vaikutuksesta, jolloin tuotot ja kulut muunnetaan käyttäen tapahtumapäivien valuuttakursseja)
- eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan omaksi eräkseen omaan pääomaan

Konsernitiilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot sekä nettosijoitusta suojaaviksi johdannaisopimuksiksi määriteltyjen valuuttajohdannaisten kurssierot kirjataan omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryitys myydään, tällaiset kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osaksi myyntitulosta. Ulkomaisen tytäryityksen hankinnasta syntyvää liikearvoa ja varojen käypään arvoon arvostamisesta hankintahetkellä syntyviä eriä käsitellään kuten ulkomaisen yrityksen tase-eriä, ja ne muunnetaan raportointivaluutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Tuloutusperiaatteet

Tuotteiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan tuloslaskelmaan, kun tuotteiden omistukseen sisältyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Palveluiden myynnistä syntyvät tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Tuotteiden vaihdosta kirjataan tuottoa vain kun tuotteita vaihdetaan erilaisiin tuotteisiin. Kiinteähintaiset suunnittelu- ja rakennussopimukset tuloutetaan valmiusasteen mukaisesti tehtyihin työtunteihin perustuen. Tappiovaraus kirjataan, kun siihen havaitaan tarve ja summa voidaan arvioida luotettavasti. Teknologialisenssien myynti tuloutetaan, kun oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle.

Liikevaihto kirjataan bruttomenetelmällä yhteisön toimiessa päämiehenä, jolloin se kantaa liiketoimintaan liittyvät merkittävät riskit ja edut. Päämiehen lukuun kerätyt liiketoiminnan tuotot eivät ole liikevaihtoa, vaan ne käsitellään komissiona.

Liikevaihto sisältää varsinaisen liiketoiminnan tuotot ja myyntisaamisten kurssierot, vähennettynä käteisalennuksilla, välillisillä veroilla, kuten arvonlisävero, öljytuotteiden valmistajan suorittamalla polttoaineverolla sekä lakisääteisellä huoltovarmuusmaksulla. Trading-tarkoituksissa solmitut raakaöljyn tai jalostettujen öljytuotteiden myynti- ja hankintasopimukset raportoidaan liikevaihdossa nettona riippumatta siitä, onko fyysisistä toimituksista tapahtunut. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan lain nojalla tietyissä maissa sisältyvä polttoainevero sisältyy liikevaihdon tuotemyyntiin. Vastaava summa sisältyy valmiiden öljytuotteiden hankintahintaan ja tuloslaskelmassa "Materiaalit ja palvelut" -riviin.

Muu kuin varsinaisen toiminnan liikevaihto kirjataan muihin tuottoihin. Näitä ovat mm. aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot sekä vuokratuotot.

Valtion avustukset

Saadut valtion avustukset kirjataan käypään arvoon, kun on riittävä varmuus siitä, että avustus saadaan ja että konserni tulee noudattamaan kaikkia avustukseen liittyviä ehtoja. Kuluihin liittyvät valtion avustukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin saatuun avustukseen kohdistuvat kulut syntyvät. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista ja kirjataan tuloslaskelmaan vähentämään kyseisen omaisuuserän poistoja.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Poikkeuksena on tilanne, jossa ne johtuvat jäljempänä kuvatut ehdot täyttävän hyödykkeen rakentamisesta, jolloin ne aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa. Vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa, kun menot johtuvat merkittävästä uusinveistoinnista, kuten uudesta tuotantolaitoksesta tai tuotantolinjasta.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Verovaruuksista ja laskennallisista veroista päättäminen edellyttää johdon harkintaa.

Laskennallinen verovelka ja -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista taseen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisistä väliaikaisista eroista. Merkittävimmät väliaikaiset erot johtuvat aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, johdannaisopimusten käypään arvoon arvostamisesta, taseeseen kirjatusta eläkeveloista, varauksista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevia verokantoja käyttäen ja olettaen, että ne ovat voimassa, kun laskennallinen verosaaminen realisoidaan tai verovelka maksetaan.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi niiden syntymistilikaudella, ja ne sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehitysmenoja aktivoidaan ainoastaan silloin, kun ne liittyvät uusiin tuotteisiin, jotka ovat kaupallisesti ja teknisesti käyttökelpoisia. Konsernin kehitysmenot eivät pääosin täytä aktiivoinnin edellytyksiä, ja ne kirjataan kuluksi syntymistilikaudella.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääosin jalostamoista ja muista tuotantolaitoksista, varastosäiliöistä, merenkulkulaivastosta sekä polttonesteiden vähittäismyyntiketjun koneista ja kalustosta. Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä arvonalentumisilla. Alkuperäinen hankintameno muodostuu hyödykkeen välittömästä hankinnasta aiheutuneista menoista. Hankintamenoon saattaa sisältyä ulkomaanrahämääriin hankintoihin kohdistuvia tulevan kassavirran suojaustuloksia, jotka on kirjattu osaksi hankintamenoa omasta pääomasta. Hankitut tytäryrityksen aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Myöhemmin syntyviä menoja sisällytetään hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai merkitään taseeseen erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Määräajoin, 3–5 vuoden välein, jalostamoissa ja muissa tuotantolaitoksissa suoritettavien kunnossapitoseisokkien menot kirjataan taseeseen ja poistetaan seisokkien välisenä aikana. Samaa periaatetta sovelletaan laivojen määrävälein toteutettavien pakollisten telakointien aiheuttamiin menoihin. Muut korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolloin ne syntyvät.

Maa-alueita ei poisteta. Kalliovaraston pohjalle jäävä raakaöljy sisältyy muihin aineellisiin hyödykkeisiin, ja se poistetaan mahdollisen käytön mukaan substanssipoistoin. Aineellisten hyödykkeiden poistot lasketaan hankintameno ja jäännösarvon erotuksesta tasapoistoina niiden arvioidulle taloudelliselle pitoajalle käyttäen seuraavia poistoajoja:

Rakennukset ja rakennelmat, mukaan lukien terminaalit	20-40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15-20 vuotta
Merenkulkulaivasto	15-20 vuotta
Vähittäismyyntiketjun koneet ja kalusto	5-15 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20-40 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti. Hyödykkeen kirjanpitoarvoa vähennetään arvonalentumistappiolla vastaamaan sen kerrytettävissä olevaa rahamäärää, mikäli kirjanpitoarvo on tätä arvoa korkeampi. Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot lasketaan vertaamalla myyntihintaa kirjanpitoarvoon. Myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät "Liiketoiminnan muihin tuottoihin" tai "Liiketoiminnan muihin kuluihin".

Aineettomat oikeudet

Aineettomat oikeudet kirjataan alkuperäiseen hankintameno ja poistetaan tasapoistoin niiden taloudellisena pitoaikana. Aineettomat oikeudet muodostuvat seuraavista eristä:

Tietokoneohjelmat

Ostetut tietokoneohjelmien lisenssit aktivoidaan hankintameno ja ohjelman käyttöön saattamisesta aiheutuneiden menojen arvoon. Hankintameno poistetaan tasapoistoina lisenssien arviotuna taloudellisena pitoaikana (3–5 vuotta). Tietokoneohjelmien kehittämiseen ja ylläpitoon liittyvät menot kirjataan kuluksi niiden syntymistilikaudella.

Tavaramerkit ja lisenssit

Tavaramerkeillä ja lisensseillä on määriteltävissä oleva taloudellinen pitoaika, ja ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla. Ne poistetaan tasapoistoina taloudellisena pitoaikanaan (3–10 vuotta).

Liikearvo

Liikearvo muodostuu hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen siitä konsernille kuuluvan nettovarallisuuden käyvästä arvosta, joka hankintahetkellä ylittää hankintamenuon. Tytäryritysten hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy aineettomiin oikeuksiin. Osakkuusyritysten hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksistä. Taseeseen merkitty liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja kirjataan taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla. Tehtyjä arvonalentumispoistoja ei peruuteta. Myydyin yrityksen myyntivoitto tai -tappio sisältää myytyin yritykseen kohdistuneen liikearvon tasearvon. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Kohdistaminen tehdään niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän siitä hankinnasta, josta liikearvo on syntynyt.

Päästöoikeudet

Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintamenuon, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nollaan.

Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Varaus arvostetaan sen todennäköiseen arvoon velvoitteen toteutumissajankohtana. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus sekä varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset kirjataan liikevoittoon.

Muun kuin rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän arvonalentuminen

Arvonalentumistestiä tehdään vuosittain omaisuuserille, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika ja joita ei poisteta vuosittain. Omaisuuserille, joita poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana, tehdään arvonalentumistesti, jos on viitteitä, että niiden tasearvo ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan siltä osin, kun tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä on nettomyyntihintaa tai käyttöarvoa korkeampi. Muuhun kuin rahoitusvaroihin kuuluvaan omaisuuserään, paitsi liikearvoon, tehtyjen arvonalentumisten perusteet tarkistetaan tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruuttamisen toteamiseksi.

Rahoitusvarat ja saamiset

Konsernin rahoitusvarat ja saamiset luokitellaan seuraaviin luokkiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen käyttötarkoituksen mukaan.

Rahoitusvarojen hankinnat ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivänä, jolla tarkoitetaan päivää, jona konserni sitoutuu erän hankintaan tai myyntiin. Rahoitusvarat, joita ei myöhemmin arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan alun perin käypään arvoon lisätynä välittömällä hankintakuluilla. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaraan liittyvään kassavirtaan on lakannut tai siirtynyt pois konsernista ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti selvitetävissä, arvostetaan hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisella. Lainat ja muut saamiset merkitään taseeseen jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen realisoituneet ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan niiden syntymistilikaudella. Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin konsernin rahoitusvarojen omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Tähän luokkaan kuuluvat rahoitusvarat ovat myyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Johdannaissovimukset kuuluvat tähän ryhmään, jos ne on solmittu myyntitarkoituksessa tai jos ne eivät täytä IAS 39:ssä määriteltyjä suojauslaskennan kriteereitä. Tähän ryhmään kuuluvat varat ovat lyhytaikaisia rahoitusvaroja, jos niitä pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai jos niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden sisällä tilinpäätöspäivästä.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat julkisesti noteeraamattomia muita kuin johdannaissopimuksia, ja niillä on kiinteä tai määriteltävissä oleva maksupäivä. Varat kuuluvat lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin, paitsi jos niiden eräpäivä on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen, jolloin ne ovat pitkäaikaisia rahoitusvaroja. Taseessa laina ja muut saamiset kuuluvat erään "Myyntisaamiset ja muut saamiset".

Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää, vähennettynä arvonalentumisella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai rahoituksellinen uudelleenjärjestely sekä maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisen arvonalentumisesta. Kirjattava arvonalentuminen on saamisen tasearvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen tulevien kassavirtojen nykyarvon erotus. Saamisen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan "Liiketoiminnan muihin kuluihin".

Yhtiö voi vähentää vastapuoliriskiä myymällä saamisiaan kolmannelle osapuolelle eli rahoitusyhtiölle. Saamisten myynnissä saamiset siirretään rahoitusyhtiön hallintaan, jolle siirtyvät myös kaikki saamiseen liittyvät oikeudet. Rahoitusyhtiö maksaa myyntihetkellä konsernille ennakon, josta on vähennetty palkkiot ja muut järjestelyyn liittyvät kulut.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin johdannaissopimuksia, jotka on luokiteltu tähän luokkaan tai jotka eivät kuulu muihin edellä mainittuihin luokkiin. Ne kuuluvat taseen pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei johdon aikomuksena ole myydä rahoitusvaraa tilinpäätöspäivästä 12 kuukauden kuluessa. Voitot tai tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista kirjataan "Liiketoiminnan muihin tuottoihin" tai "Liiketoiminnan muihin kuluihin".

Vuokrasopimukset

Rahoitusleasing

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyä olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Tällaisilla sopimuksilla hankitut omaisuuserät merkitään vuokrakauden alkaessa taseeseen määrään, joka vastaa vuokrauksen kohteena olevan omaisuuden käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa vuokrakauden alussa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluihin ja velan maksuun. Vastaava leasingvuokravastuu, vähennettynä rahoituskuluilla, merkitään korollisiin velkoihin. Rahoitusjärjestelyyn liittyvä korkokustannus kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakauden aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksella hankitut omaisuuserät poistetaan niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana.

Järjestely, joka ei täytä rahoitusleasingin luokitteluvaatimuksia, mutta joka siirtää oikeuden käyttää omaisuuserää sekä siirtää vuokralle ottajalle oikeuden kontrolloida omaisuuserän käyttöä tarkastellaan IFRIC 4:n tulkintojen pohjalta.

Muut vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa omistukselle ominaiset olennaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, ovat muita vuokrasopimuksia. Näiden sopimusten perusteella suoritettavat maksut (vähennettynä vuokranantajan myöntämällä kannustimilla) kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruusina erinä vuokra-ajalle jaksotettuna.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät menot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista, jotka on määritelty normaalitoiminta-asteen mukaan. Nettorealisointiarvo on tavallisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta vähennettynä arvioituilla välittömällä myyntikuluilla. Trading-tarkoituksessa hankitut varastot arvostetaan tilinpäätöspäivänä käypään arvoon vähennettynä välittömällä myyntikuluilla. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja ne kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset esitetään taseessa hankintamenoon. Rahat ja pankkisaamiset sisältää käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset erittävät sijoitukset, joiden maturiteetti on enintään kolme kuukautta.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite aikaisemman tapahtuman seurauksena, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksia voi syntyä ympäristövelvoitteista, oikeudenkäynneistä, uudelleenjärjestelyistä sekä tappiollisista sopimuksista. Ympäristövaraukset merkitään taseeseen ympäristölainsäädännön ja muiden määräysten voimassa olevan tulkinnan mukaisesti silloin, kun yllä mainitut varauksen kirjaamisedellytykset täyttyvät.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään taseeseen alun perin saatujen nettovarojen arvoon vähennettynä välittömillä kuluilla. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan taseeseen jaksotettuun hankintamenoon, ja saatujen nettovarojen ja lainanlyhennysten erotus kirjataan korkokuluksi lainan juoksuajana efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Käytössä oleva pankkitili limiitti kirjataan taseeseen lyhytaikaisiin velkoihin. Johdannaissopimukset luokitellaan myyntitarkoituksessa pidettäviin, ja ne kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin, elleivät ne täytä IAS 39:ssä tarkoitettua suojauslaskennan edellytyksiä. Velat luetaan pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan, paitsi ne, jotka erääntyvät alle 12 kuukaudessa tilikauden päättymisestä.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Neste Oilin konserniyhtiöillä on eri maissa useita eläkejärjestelyjä, jotka on pääasiassa hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Konsernilla on sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia eläkejärjestelyitä.

Maksupohjaisiin järjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Maksupohjaisissa järjestelyissä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan eläke-etuuskien maksamisesta.

Etuuspohjaisissa eläkejärjestelyissä konsernille voi jäädä järjestelystä veloitteita tai varoja tilikauden maksun suorittamisen jälkeen. Eläkevelvoite kuvaa tulevien maksettavista etuuksista johtuvien kassavirtojen nykyarvoa. Eläkevelvoitteen nykyarvo on laskettu ennakoituun etuusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen (The Projected Unit Credit Method). Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laatimien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjojen (AA-luokitus) markkinatuottoa, joiden maturiteetti vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevastuun maturiteettia. Taseeseen merkittävä eläkevelka tai eläkevara on etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen tilinpäätöspäivän nykyarvon ja järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvän arvon erotus oikaistuna kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla sekä aikaisempaan työsuoritukseen perustuvalla velvoitteella.

Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot, jotka ylittävät 10 % eläkevelvoitteen nykyarvosta tai järjestelyn varojen käyvästä arvosta (kumpi on korkeampi), kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyn piiriin kuuluvien henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle jaksotettuna. Eläkemenoon liittyvä korkoelementti on sisällytetty tuloslaskelmassa työsuhte-etuuksista aiheutuviin menoihin.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan, ja taseeseen kirjataan vastaava velka rahana selvitettävien osakeperusteisten maksujen osalta. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Osakkeina selvitettävien osakeperusteisten maksujen osalta kirjataan tuloslaskelman kulukirjausta vastaava oman pääoman lisäys.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaissopimus solmitaan ja arvostetaan uudelleen käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Arvostuserosta syntyvän voiton tai tappion kirjaamistapa riippuu siitä, onko johdannaissopimus määritetty suojausinstrumentiksi, ja jos on, suojatun kohteen luonteesta. Konserni määrittää tietyt johdannaissopimukset joko: 1) erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojausiksi (rahavirran suojaus); 2) taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen tai taseeseen merkitsemättömien kiinteäehtoisten sitoumusten suojausiksi (käyvän arvon suojaus); tai 3) ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten suojausiksi. Konserni dokumentoi sopimuksen solmimishetkellä suojauksen kohteen ja suojaavan instrumentin välisen yhteyden sekä riskienhallintapolitiikan tarkoituksen ja strategian suojaustoimenpiteiden tekemiseen. Myös suojauksen tehokkuuden arviointi dokumentoidaan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen voimassaoloaikana sen todentamiseksi, että suojaustransaktiot ovat erittäin tehokkaita suojaamaan käyvän arvon muutoksia tai tulevia rahavirtoja. Suojauslaskennasta suojaustyypeittäin kerrotaan liitetiedossa 3.

Jos johdannaissopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot, ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohde vaikuttaa tulokseen, esimerkiksi kun suojattu ennakoitu myynti toteutuu. Ennakoitua Yhdysvaltain dollarin määräistä myyntiä suojaavien valuuttajohdannaissopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon. Kun suojatun ennakoidun liiketapahtuman seurauksena kirjataan muu kuin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä, voitto tai tappio kirjataan taseeseen omaisuuserän hankintamenuon. Voitot ja tappiot sisältyvät lopulta tuloslaskelmaan kirjattaviin poistoihin. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten korkoelementti kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan / muihin laajan tuloksen eriin. Jos ennakoidun liiketapahtuman ei enää odoteta tapahtuvan, omaan pääomaan kirjattu kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojausiksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaissopimusten käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin, samoin ne suojatun omaisuuserän tai velan käyvän arvon muutokset kompensoiden johdannaissopimusten tulosvaikutusta. Jos johdannaissopimukset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Johdannaissopimukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja

Tietyt öljy- ja rahtijohdannaissopimukset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, vaikka näitä sopimuksia solmitaan pääosin suojaus-tarkoituksissa. Öljyjohdannaissopimuksia solmitaan myös trading-tarkoituksissa. Tietyt valuutta- ja korkojohdannaissopimukset eivät myöskään täytä suojauslaskennan ehtoja. Niiden johdannaissopimusten, jotka eivät täytä suojauslaskennan edellytyksiä, käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan öljy- ja rahtijohdannaissopimusten osalta liikevoittoon ja rahoitukseen liittyvien johdannaissopimusten osalta rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Määritelmiä

Liikevoitto

Liikevoitto sisältää tuotot tuotteiden ja palveluiden myynnistä sekä muut liiketoiminnan tuotot kuten osakkeiden sekä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot. Liikevoitosta on vähennetty osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot sekä kulut, jotka liittyvät tuotteiden ja palveluiden tuotantoon, markkinointiin ja myyntiin, yleishallintoon, sekä poistot ja arvonalentumiset. Öljy- ja rahtijohdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset sekä tulevan rahavirran, myyntien ja ostojen, suojaamiseen käytettävien valuutta- ja öljyjohdannaisten realisoituneet voitot tai tappiot, jotka kirjataan tuloslaskelmaan, sisältyvät myös liikevoittoon.

Vertailukelpoinen liikevoitto

Vertailukelpoinen liikevoitto on laskettu vähentämällä varastovoitot/-tappiot, osakkeiden ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot/-tappiot sekä öljy- ja rahtijohdannaisten avoimien positioiden käypien arvojen muutokset raportoidusta liikevoitosta. Varastovoitot/-tappiot sisältävät trading-varastojen käypien arvojen muutokset. Konserni päivitti vertailukelpoisen liikevoittonsa laskentatapaa vuonna 2012 siten, että vertailukelpoinen liikevoitto heijastaa paremmin konsernin Öljytuotteet-segmentin operatiivista tulosta. Vertailukelpoisen liikevoiton laskennassa on siirretty kuukausittaisten keskiarvojen käytöstä päiväkohtaisten hintojen käyttöön oikaistaessa varastovoittoja ja -tappioita.

Segmentin sidottu pääoma

Segmentin sidottu pääoma sisältää segmentin aineettomat hyödykkeet, aineelliset hyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältäen osakaslainat, eläkesaamiset, vaihto-omaisuuden ja segmentille kohdistetut korottomat saamiset ja velat sekä varaukset ja eläkeveloitteet.

Sidotun pääoman tuotto, %

Sidotun pääoman tuotto lasketaan jakamalla segmentin liikevoitto keskimääräisellä segmentin sidotulla pääomalla.

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto lasketaan jakamalla segmentin vertailukelpoinen liikevoitto keskimääräisellä segmentin sidotulla pääomalla.

3 Taloudellisten riskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet

Neste Oil tunnistaa riskin olennaisena ja väistämättömänä osana liiketoimintaansa. Riskille on tunnusomaista olla sekä uhka että mahdollisuus. Yleisperiaatteen mukaisesti riskejä hallitaan siellä, missä ne syntyvät eli liiketoiminta-alueilla ja yhteisissä toiminnoissa. Neste Oil pyrkii hallitsemaan liiketoimintaansa kohdistuvien riskien vaikutusta erilaisilla riskienhallintastrategioilla. Hallituksen hyväksymä Konsernin riskienhallintapolitiikka sekä siihen liittyvät Konsernin riskienhallintaperiaatteet määrittelevät riskienhallinnan hallintomallin, vastuut ja prosessit riskien ja riskienhallinnan raportoimiseksi ja kommunikoiduksi.

Riskienhallintapolitiikassa ja -periaatteissa määritellään yksityiskohtaiset riskienhallinnan periaatteet useiden eri riskien osalta, kuten strategiset riskit, markkinariskit mukaan lukien vastapuoliriskit, operatiiviset ja toiminnalliset riskit sekä työturvallisuusriskit ja oikeudelliset vastuut. Riskienhallintapolitiikkaa ja -periaatteita sovelletaan yhdessä muiden konsernin toimintaohjeiden kanssa. Konsernirahoituksen riskienhallintaperiaatteet sekä Luotto- ja vastapuoliriskienhallintaperiaatteet ovat myös hallituksen hyväksymiä. Hallituksen tarkastusvaliokunta arvioi ja tarkastelee säännöllisesti taloudellisten riskien riskienhallintapolitiikkaa, periaatteita, riskilimiittejä ja muita riskienhallinnan toimenpiteitä.

Taloudellisten riskien hallinta kohdistuu tuloksen, taseen ja kassavirran vaihtelun vähentämiseen ja pyrkii turvaamaan konsernille tehokkaan ja kilpailukykyisen rahoitustilanteen.

Riskienhallinnan organisaatio

Konsernin riskienhallinta ja riskienhallinnan asiantuntijat yhteisissä toiminnoissa ja liiketoiminta-alueilla ovat vastuussa tiettyjen riskialueiden kontrolloinnista, riskienhallintaprosesseihin liittyvästä konsultoinnista ja neuvonnasta sekä riskienhallintajärjestelmien kehittämisestä.

Konsernirahoitus vastaa koko konsernin valuutta-, luotto- ja vastapuoli-, korko-, likviditeetti- ja jälleerahoitusriskien hallinnasta kuten myös vakuutushallinnasta. Hintariskienhallinta, toisin sanoen konsernin jalostusmarginaalin ja varastojen hintariskeiltä suojautuminen on myös organisoitu kuuluvaksi Konsernirahoitukseen. Lisäksi Konsernirahoitus koordinoi käyttöhyödykkeisiin ja päästöoikeuksien palautusvelvoitteeseen liittyvää hintariskienhallintaa ja tarjoaa hintariskin suojauspalveluita sekä sisäisille että ulkoisille vastapuolille.

Konsernin riskienhallintayksikkö ja konsernirahoitus kuuluvat konsernin taloustoimintoon, jota johtaa talous- ja rahoitusjohtaja, ja molemmat yksiköt toimivat läheisessä yhteistyössä konsernin liiketoiminta-alueiden kanssa.

Öljy- ja uusiutuvien tuotteiden liiketoiminta-alue sekä vähäisessä määrin myös muut toiminnot solmivat johdannaissopimuksia hallitakseen tiettyihin fyysisiin öljy- ja rahtisopimuksiin liittyvää hintariskiä. Öljy- ja uusiutuvien tuotteiden liiketoiminta-alue solmii myös johdannaissopimuksia trading-tarkoituksessa vahvistettujen riskilimiittien puitteissa.

Riskienhallintakomitea kontrolloi riskienhallinnan prosessia ja noudattamista. Riskienhallinnan raportointia johtaa konsernin talous- ja rahoitusjohtaja. Konsernin merkittävät riskit raportoidaan hallitukselle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle, riskienhallintakomitealle, toimitusjohtajalle sekä konsernijohtolle osana strategia- ja suunnitteluprosessia. Liiketoimintasegmenttien ja konsernin markkina- ja rahoitusriskejä koskeva raportti sisältyy johdon kuukausiraporttiin.

Markkinariskit

1. Hyödykehintariski

Pääasialliset Neste Oilin liiketoimissaan kohtaamat hyödykehintariskit liittyvät raakaöljyn, uusiutuvien syöttöaineiden ja muiden syöttöaineiden sekä jalostettujen öljy- ja uusiutuvien tuotteiden markkinahintoihin. Nämä hinnat ovat alttiina merkittäville vaihteluille johtuen useiden eri tekijöiden vaikutuksista maailmanlaajuiseen kysyntään ja tarjontaan.

Neste Oilin liiketoiminnan tulos kultakin tilikaudelta perustuu ensisijaisesti jalostettujen fossiilisten polttoaineiden tai uusiutuvien tuotteiden kysyntään ja hintoihin suhteessa raaka-aineiden tarjontaan ja hintoihin. Nämä tekijät yhdessä Neste Oilin raakaöljyn, uusiutuvien syöttöaineiden ja muiden syöttöaineiden oman käytön sekä tuotantovolyymien kanssa vaikuttavat merkittävästi yhtiön Öljy- ja uusiutuvat tuotteet -liiketoiminta-alueen tulokseen ja rahavirtaan. Öljy- ja uusiutuvat tuotteet on liikevaihdoltaan, tulokseltaan ja sidotulta pääomaltaan Neste Oilin suurin liiketoiminta-alue.

Neste Oil jakaa liikevaihtoon, tulokseen sekä sidottuun pääomaan vaikuttavat hyödykehintariskit kahteen pääkategoriaan; varastohintariskiin ja jalostusmarginaaliriskiin.

Varastohintariski

Riskienhallinnan näkökulmasta Neste Oilin jalostamoiden varasto koostuu kahdesta osasta. Varastojen ensimmäisen ja suurimman osan koko pysyy jatkuvasti verrattain vakaana. Sitä kutsutaan 'perusvarastoksi', joka sisältää velvoitevaraston, jota Neste Oilin tulee ylläpitää Suomen lakien ja säädösten mukaisesti.

Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa perusvarasto muodostaa vähimmäisvarastotason, jolla voidaan riittävällä varmuudella taata jalostamoiden toiminnan jatkuvuus. Fossiilisten polttoaineiden perusvarasto on noin kymmenesosa fossiilisten polttoaineiden vuotuisesta kokonaisjalostuskapasiteetista.

Uusiutuvien polttoaineiden jalostustoiminnassa hintariskiin liittyvä perusvarasto on korkeampi kuin fyysinen varasto, ja on noin kolmannes uusiutuvien käytetystä vuosittaisesta jalostuskapasiteetista. Tämä johtuu pääasiallisesti vallitsevista käytännöistä syöttöaineiden markkinoilla sekä käytettävästä logistiikasta.

Perusvarasto muodostaa Neste Oilin tuloslaskelmaan ja taseeseen kohdistuvan riskin, koska Neste Oil arvostaa hankinnan ja valmistuksen kulut, raaka-aineet ja varastot FIFO-menetelmällä. Hintariskienhallintatoimenpiteitä ei kohdisteta perusvarastoon. Neste Oilin varastoriskienhallintaa koskevat periaatteet kohdistuvat perusvaraston ylittävään varasto-osuuteen siinä määrin kuin siitä voi aiheutua kassavirtariskiä. Riski muodostuu syöttöainehankintojen, jalostamon tuotannon ja jalostettujen öljytuotteiden myynnin yhdistelmästä kullakin jaksolla.

Perusvaraston ylittävää varaston osaa kutsutaan Neste Oilissa "transaktiopositioiksi". Neste Oilin riskienhallintaperiaatteen mukaisesti koko avoinna oleva transaktiopositio suojataan viipymättä.

Jalostusmarginaaliriski

Koska kokonaisjalostusmarginaali on tärkeä tekijä Öljy- ja uusiutuvien tuotteiden liiketoiminta-alueen tuloksen muodostumisessa, sen vaihtelu muodostaa merkittävän riskin.

Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa jalostusmarginaaliriski on fossiilisista polttoaineista valmistettujen tuotteiden myyntihintojen ja niiden valmistukseen käytettyjen fossiilisten syöttöaineiden funktio.

Uusiutuvien polttoaineiden liiketoiminnassa jalostusmarginaali on pääasiassa NExBTL:n myyntihinnan ja käytetyn syöttöaineen hinnan funktio. NExBTL:n hinnoittelun perusteena käytetyt hintanoteeraukset ovat ensisijaisesti öljytuotteisiin tai perinteiseen biodieseliin liittyviä, kun taas käytettyjen syöttöaineiden hinnat ovat peräisin eri kasviöljyistä ja rasvoista. Sen seurauksena Neste Oil on alttiina suuremmalle marginaaliheilahtelulle Uusiutuvat polttoaineet liiketoiminnassa kuin fossiilisen polttoaineen jalostuksessa.

Varmistaakseen barrelikohtaisen marginaalin Neste Oil on määritellyt marginaalisuojausperiaatteet sen tärkeimmille jalostusliiketoimilleen. Fossiilisten polttoaineiden jalostustoiminnassa käytetyt suojausasteet, jotka ilmaistaan prosentteina vuotuisesta tuotantomäärästä, ovat tyypillisesti maltillisia. Uusiutuvien polttoaineiden liiketoiminnassa suojausaste ilmaistaan prosentteina seuraavan 12 kuukauden sovitusta myyntimäärästä ja suojausaste on korkeampi.

Jalostusmarginaalisuojauksessa käytetään johdannaispimuksia. Suojaukset kohdistuvat Neste Oilin kokonaisjalostusmarginaalin osatekijöihin, sekä ennustettuun tai sovitettuun myyntiin ja jalostamoiden tuotantoon, jotka ovat alttiina kansainvälisten markkinahintojen vaihtelulle. Koska suojauksen kohteena olevien syöttöaineiden tai jalostettujen öljytuotteiden ominaisuudet eroavat siitä mitä johdannaisilla voidaan ostaa tai myydä ja Neste Oilin jakson aikana käyttämien syöttöaineiden ja jalostamien öljytuotteiden laatu vaihtelee, liiketoimintaan kohdistuu kaikesta huolimatta jonkinasteinen perusriski.

Liitteessä 25 on esitetty öljyjohdannaisiin liittyvä konsernin avoin johdannaispositio tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 (31.12.2011).

2. Valuuttariski

Öljymarkkinoiden hinnoitteluvuutta on Yhdysvaltain dollari, mutta Neste Oilin toiminta- ja raportointivaluutta on euro. Neste Oilin liiketoimintaan kohdistuu näin ollen lyhyen aikavälin transaktioriskejä sekä pitkän aikavälin valuuttariskejä.

Neste Oilin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa epävarmuutta rahavirrassa, tuloksessa ja taseessa. Yleisesti ottaen tämä tapahtuu suojaamalla sovittuihin ja ennakoituihin rahavirtoihin liittyviä sekä taseeseen sisältyviä valuuttariskejä (transaktiopoistio) sekä euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyviä riskejä (translaatiopoistio).

Transaktioriski

Pääsääntöisesti liiketoiminta-alueet suojaavat erittäin todennäköiset ulkomaanvaluutan määräisiksi sovitut rahavirrat. Ulkomaanrahanmääräiset nettorahavirrat ennustetaan rullaavasti seuraavan 12 kuukauden ajalta ja suojataan fossiiliin polttoaineisiin liittyen keskimäärin 80 %:sti seuraavan 1–6 kuukauden osalta ja 40 %:sti seuraavien kuuden kuukauden osalta ja uusiutuviin polttoaineisiin liittyen keskimäärin 60%:sti seuraavan 1-6 kuukauden osalta ja 25%:sti seuraavien kolmen kuukauden osalta. Tähän riskineutraaliin vertailupositioon tehtäville poikkeuksille on haettava konsernirahoituksen riskienhallintaperiaatteissa kuvatulla tavalla erillinen hyväksyntä. Tärkein suojattava valuutta on Yhdysvaltain dollari.

Yhtiö aloitti suojaustoiminnan Malesian ringgit (MYR) määräisten uusiutuvien raaka-aineiden hankintaan liittyen vuoden 2011 jälkimmäisellä puoliskolla. Konsernin nettopositiota hallitaan valuuttatermiineillä sekä optioilla. Johdannaissovimukset solmitaan suojaustarkoituksissa, ja pääosaan niistä sovelletaan IFRS:n tarkoittamaa suojauslaskentaa. Liiketoiminta-alueet vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettorahavirtojensa ennustamisesta, ja konsernirahoitus vastaa suojaustoimenpiteiden toteuttamisesta.

Neste Oililla on taseessaan valuuttamääräisiä varoja ja velkoja, kuten valuuttamääräisiä lainoja, talletuksia, nettokäyttöpääomaa, sekä kassavaroja muissa valuutoissa kuin kotivaluutassa. Pääperiaate on suojautua tältä taseriskiltä täydellisesti käyttämällä valuuttatermiineitä ja optioita. Suojaamattomia positiota sallitaan konsernirahoituksen riskienhallintaperiaatteissa määritellyissä rajoissa. Merkittävin ja eniten heilahtelua aiheuttava valuuttamääräinen erä taseessa on nettokäyttöpääoma. Monet konsernin liiketoimista, kuten tuotteiden ja palveluiden myynnit sekä raakaöljyn ja muiden syöttöaineiden ostot, liittyvät dollarimääräiseen liiketoimintaympäristöön. Siksi konserni suojaa päivittäistä nettokäyttöpääomansa määrää. Tämä on osa edellä mainittua tasesuojausta, jonka tarkoituksena on vähentää euron ja Yhdysvaltain dollarin välisen valuuttakurssin tuomaa vaihtelua. Tilikauden 2012 aikana päivittäin suojattava tasesuojauspositio on vaihdellut noin 179 ja 1,372 miljoonan euron välillä. Samoin kuin varastohintariskin hallinta valuuttakurssiriskin suojaus kohdistuu perusvaraston ylittävään varasto-osuuteen. Konsernirahoitus vastaa valuuttakurssiriskille altistuvien eri tase-erien yhdistämisestä suojattavaksi nettopositioksi ja suojaustransaktioiden tekemisestä. Valuuttariskiä arvioidaan mittaamalla valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta historiallisia volatiliitteettejä käyttämällä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin korollinen vieras pääoma valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 (31.12.2011). Summat ovat miljoonia euroja.

milj. euroa	2012	2011
EUR	2 181	2 183
SGD	86	97
USD	67	93
Muut	-	11
	2 334	2 384

Liitteessä 25 on esitetty valuuttajohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaispositioiden nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 (31.12.2011).

Translaatoriski

Konsernirahoitus on vastuussa myös Neste Oilin translaatoriskin hallinnasta. Translaatiopositio muodostuu sijoituksista ulkomaisiin tytär-, yhteis- ja osakkuusyhtiöihin. Pääperiaatteena on olla suojaamatta translaatiopositiota. Neste Oil saattaa kuitenkin pyrkiä vähentämään translaatoriskistä johtuvaa konsernin oman pääoman määrän vaihtelua suojaustoimenpiteillä. Translaatiopositio suojaamiseen käytetään valuuttatermiinejä. Konsernirahoitus päättää mahdollisista suojaustoimista. Konsernin ei-euromääräisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten oma pääoma 31.12.2012 oli 500 miljoonaa euroa (2011: 463 miljoonaa euroa). Positiot eri valuutoissa ja suojausasteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

Konsernin translaatiopositio milj. euroa	2012			2011		
	Netto-sijoitus	Suojaus	Suojaus-aste %	Netto-sijoitus	Suojaus	Suojaus-aste %
USD	61	-	0 %	60	-	0 %
SEK	222	-	0 %	196	-	0 %
CAD	80	-	0 %	73	73	100 %
PLN	-	-	0 %	15	-	0 %
RUB	77	-	0 %	68	-	0 %
EEK	-	-	0 %	-	-	0 %
LTL	34	-	0 %	31	-	0 %
BHD	-	-	0 %	-	-	0 %
Muut	26	-	0 %	20	-	0 %
	500	-	0 %	463	73	16%

3. Korkoriski

Neste Oil altistuu korkoriskille lähinnä korollisten nettovelkojensa kautta. Yhtiön korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa. Konsernin nettovelkapolitiikan riskineutraali korkosidonnaisuusaika on 12 kuukautta, ja se voi vaihdella kuudesta 36 kuukauteen. Konserni käyttää korkojohdannaisia mukauttaakseen nettovelan korkosidonnaisuusaikaa. Konsernirahoitus hallinnoi keskitetysti konsernin korkoriskipositiota. Liitteessä 25 on esitetty korkojohdannaisiin liittyvän konsernin avoimen johdannaispositioiden nimellisarvot ja käyvät arvot tilinpäätöshetkellä 31.12.2012 (31.12.2011).

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisten velkojen koronmuutosten ajankohdista.

milj. euroa

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu	1 vuoden sisällä	1-5 vuoden sisällä	yli 5 vuoden sisällä	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta	841	0	0	841
Leasinglainat	6	64	0	70
Joukkovelkakirjalaina	0	0	0	0
Koronvaihtosopimusten vaikutus	650	-500	-150	0
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Joukkovelkakirjalaina	0	882	448	1 330
Leasinglainat	-	-	93	93
	1 497	446	391	2 334

4. Herkkyys markkinariskeille

Liikevoiton herkkyys konsernin liiketoimintaan liittyville markkinariskeille

Liiketoimintansa luonteen vuoksi konsernin taloudellinen tulos on herkkä edellä kuvatuille markkinariskeille. Seuraavassa taulukossa on kuvattu sitä, miten konsernin toiminnan kannalta keskeisten hinta- ja valuuttatekijöiden muutokset vaikuttaisivat keskimäärin yhtiön liikevoittoon vuonna 2013 (2012). Laskelma perustuu oletuksiin tavanomaisista markkina- ja liiketoimintaolosuhteista, eikä siinä ole otettu huomioon suojaustoimenpiteiden vaikutusta.

Keskimääräinen vaikutus liikevoittoon (IFRS) ilman suojauksia ¹⁾

		2013	2012
+/- 10 %:n muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	- 98 / + 120	- 120 / + 150
Kokonaisjalostusmarginaalin muutos +/- 1,00 dollaria barreilta	milj. US dollaria	+/- 105	+/- 110
Raakaöljyn hinnan muutos +/- 10 dollaria barreilta	milj. US dollaria	+/- 100	+/- 100
Palmuöljyn hinnan muutos +/- 100 dollaria tonnilta	milj. US dollaria	+/- 55	+/- 50
Uusiutuvien Polttoaineiden jalostusmarginaalin muutos +/- 50 dollaria tonnilta	milj. US dollaria	+/- 100	+/- 100

¹⁾ Varasto voitot/tappiot eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa on esitetty IFRS 7 -standardin edellyttämä herkkyysanalyysi. Se pyrkii havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen ja oman pääoman herkkyuden öljyn hinnan muutokselle, euron ja dollarin väliselle valuuttakurssille ja koroille, jotka johtuvat taseeseen 31.12.2012 (31.12.2011) sisältyvistä rahoitusinstrumenteista: rahoitusvaroista ja -veloista sekä johdannaissopimuksista IFRS-standardien määritelmän mukaisesti. Yllä mainituille markkinariskeille herkkiä rahoitusinstrumenteja ovat käyttöpääomaerät, kuten myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, korolliset velat, talletukset, rahat ja pankkisaamiset ja johdannaissopimukset. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksen oletetaan kohdistuvan täysimääräisesti omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan.

Öljyn hinnan muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- raakaöljyyn, öljytuotteisiin ja kasvisöljyihin liittyvien johdannaissopimusten hintatason muutoksen oletetaan olevan +/- 10 %
- laskelma sisältää jalostamoiden varastoposition hintariskin suojaamiseksi tehtyihin öljyn johdannaissopimuksiin kohdistuvan herkkyuden; sen sijaan vastaava kohde-etuutena oleva varastopositio ei sisälly laskelmaan, koska vaihto-omaisuutta ei luokitella rahoitusinstrumentiksi
- laskelma sisältää tulevan ennustetun jalostusmarginaalin suojaamiseksi tehtyihin öljyn johdannaissopimuksiin kohdistuvan herkkyuden; sen sijaan kohde-etuutena oleva ennustettu jalostusmarginaalipositio ei sisälly laskelmaan
- eri öljytuotelaatujen hintaeroihin kohdistuvien öljyn johdannaissopimusten herkkyys ei sisälly laskelmaan, koska hintavaihteluja näiden sopimusten osalta ei oleteta olevan
- laskelma ei sisällä herkkyyttä niiden raakaöljyn ja öljytuotteiden johdannaissopimusten osalta, jotka kohdistuvat saman instrumentin eri maturiteettien välisiin hintaeroihin, koska hintavaihteluja näiden sopimusten osalta ei oleteta olevan.

Euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- euron ja dollarin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %
- positio sisältää dollarimääräiset rahoitusvarat ja velat eli korolliset velat, talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat, rahat ja pankkisaamiset ja johdannaissopimukset
- positio ei sisällä dollarimääräisiä tulevia kassavirtoja.

Dollarin ja Malesian ringgitin (MYR) välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- dollarin ja ringgitin valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 %
- positio sisältää MYR-määräiset johdannaissopimukset
- positio ei sisällä MYR-määräisiä tulevia kassavirtoja.

Korkotason muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutokseksi oletetaan yksi prosenttiyksikkö
- positio sisältää korolliset rahoitusvelat, korolliset rahoitussaamiset ja koronvaihtosopimukset
- vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit vaikuttavat tuloslaskelmaan lukuun ottamatta niitä tulevia kassavirtoja suojaavia johdannaissopimuksia, jotka vaikuttavat omaan pääomaan.

Seuraavassa taulukossa esitetty herkkyyshanalyysi ei välttämättä ole edustava, koska konserni altistuu markkinariskeille myös muiden tase-erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Tällainen muu tase-erä on esimerkiksi vaihto-omaisuus. Herkkyyshaskelmissa ei ole otettu huomioon tulevia rahavirtoja, joihin kohdistuu merkittäviä suojaustoimenpiteitä. Siksi laskelmassa vaikuttaa ainoastaan suojausinstrumentin käyvän arvon muutos. Lisäksi euron ja dollarin välisen valuuttakurssin muutokselle herkkä positio vaihtelee merkittävästi kooltaan, joten tilinpäätöshetken tilanne ei välttämättä kuvaa keskimääräistä tilannetta tilikauden aikana. Seuraavassa taulukossa sarake "Oma pääoma" sisältää suoraan omaan pääomaan kirjatut erät. Tuloslaskelmaan vaikuttavat erät eivät ole mukana omissa pääomassa.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyyks markkinariskeille

		2012		2011	
		Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/- 10 % muutos öljyn hinnassa ¹⁾	milj. euroa	+/- 9	-/+ 7	-/+ 14	-/+ 4
+/- 10 % muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	+ 63 / - 79	+ 42 / - 39	+ 70 / - 80	+ 45 / - 55
1 % muutos markkinakoroissa	milj. euroa	+/- 9	+/- 0	+/- 11	+/- 0
+/- 10 % muutos dollarin ja ringgitin välisessä valuuttakurssissa	milj. euroa	+ 8 / - 8	+/- 0	+ 11 / - 11	+/- 0

¹⁾ sisältää raakaöljyn, öljytuotteiden ja kasvisöljyjen johdannaisia

5. Suojauslaskenta

Valuuttajohdannaisia käytetään vähentämään valuuttakurssien vaihtelusta johtuvaa epävarmuutta tulevaisuuden ennakoitujen myyntien ja muiden tuottojen kassavirroissa sekä Neste Oilin taseessa. Valuuttajohdannaiset on määritelty joko tulevan liiketapahtuman, esimerkiksi rahavirran tai nettosijoituksen, suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteereitä. Konserni käyttää suojausinstrumentteina valuuttatermiinejä tai -optioita.

Varmistaakseen barrelikohtaista jalostusmarginaaliaan konserni voi suojata jalostusmarginaaliaan hyödykejohdannaisten avulla. Tiedyt hyödykejohdannaissopimukset on määritelty ennakoitujen liiketapahtumien suojausiksi eli tulevan rahavirran suojausinstrumenteiksi.

Konserni käyttää koronvaihtosopimuksia ja niiden johdannaisia, esimerkiksi peruutettavia koronvaihtosopimuksia, vähentääkseen heilahtelua tuloslaskelman korkokustannuksissa sekä muokkaamalla velkasalkun korkosidonnaisuusajankohdaksi. Korkeajohdannaiset on määritelty tulevan liiketapahtuman, esimerkiksi rahavirran, suojaukseksi, taseeseen merkityn omaisuuserän tai velan käyvän arvon suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteereitä. Konserni käyttää suojausinstrumentteina koronvaihtosopimuksia.

Tulevan rahavirran suojaus

Johdannaissopimukset, jotka täyttävät suojauslaskennan edellytykset on määritelty tulevan rahavirran suojausiksi. Tällaisia johdannaissopimuksia ovat tietyt jalostusmarginaalia suojaavat hyödykejohdannaiset seuraavan 12 kuukauden ennakoituja Yhdysvaltain dollarin määräisiä myyntejä, Malesian ringgiteissä hinnoiteltavia raaka-aineostoja, tai investointeja suojaavat valuuttajohdannaiset, sekä tilikaudella 2018 erääntyvä vaihtuvakorkoiseen velkaan liittyvä koronvaihtosopimus.

Jos johdannaissopimus täyttää rahavirran suojauksen ehdot, ja sen suojausvaikutus voidaan osoittaa tehokkaaksi, käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan. Valuutta-optioihin liittyvän aika-arvon muutokset kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Tilikausilla 2012 ja 2011 tehoton osuus on ollut vähäinen. Suojaustransaktioiden tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin jälkilaskennalla (back testing).

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan niillä kausilla, joilla suojauskohde vaikuttaa tulokseen, esimerkiksi kun suojattu ennakoitu myynti toteutuu. Ennakoitua Yhdysvaltain dollarin määräistä myyntiä suojaavien valuuttajohdannaissopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan liikevaihtoon, ja tämä tapahtuu seuraavan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Ennakoituja Malesian ringgiteissä hinnoiteltavia ostoja suojaavien valuuttajohdannaissopimusten tehokkaan osuuden voitot ja tappiot kirjataan omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan siihen asti kunnes ne kirjataan vaihto-omaisuuteen osaksi raaka-aineen hankintakustannusta IAS 2:n mukaan. Kun suojatun ennakoitun liiketapahtuman seurauksena kirjataan aineellinen hyödyke voitto tai tappio kirjataan omaisuuserän hankintameno taseeseen. Voitot ja tappiot sisältyvät lopulta tuloslaskelmaan kirjattaviin poistoihin. Vaihtuvakorkoisia lainoja suojaavien koronvaihtosopimusten

korkelementti kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin, ja suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset merkitään omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan.

Käyvän arvon suojaus

Tietyt koronvaihtosopimukset on määritelty käyvän arvon suojauksiksi. Sellaisten korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset, jotka on määritelty ja jotka täyttävät käyvän arvon suojauslaskennan kriteerit ja ovat erittäin tehokkaita, on kirjattu tuloslaskelmaan samoin kuin suojattavan omaisuuserän tai velan suojatun osan käyvän arvon muutos kompensoiden korkojohdannaisten tulosvaikutusta. Tehoton osuus kirjataan myös tuloslaskelmaan.

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

milj. euroa	2012	2011
- Suojausinstrumenteista johtuvat voitot tai tappiot	18	17
- Suojauksen kohteesta johtuvat voitot tai tappiot	-18	-16

Ulkomaiseen tytäryritykseen tehdyn nettosijoituksen suojaus

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset on käsitelty samalla tavalla kuin rahavirran suojaukset. Suojaavan instrumentin tehokkaan osan tulos on kirjattu omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan, kun taas suojaavan instrumentin tehottoman osan tulos kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan/ laajaan tuloslaskelmaan kertyneet tulokset sisällytetään tuloslaskelmaan, kun ulkomaisesta toiminnosta luovutaan.

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituksen riittämättömyyttä tai poikkeuksellisen korkeita rahoituskustannuksia tilanteessa, jossa liiketoiminnan olosuhteet odottamattomasti heikentyvät rahoitusta tarvittaessa. Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävä maksuvalmius ja varmistaa likviditeetin saatavuus kaikissa olosuhteissa epävarmuuden vähentämiseksi.

Neste Oilin pääasiallinen rahoituslähde on liiketoiminnan rahavirta. Lisäksi konserni pyrkii alentamaan likviditeetti- ja jälleerahoitusriskiään hajauttamalla lainojensa erääntymisaikoja. Eräitä muita limiittejä on asetettu minimoimaan likviditeetti- ja jälleerahoitusriskiä. Konsernilla tulee kaikkina aikoina olla käytettävissä sitovia luottolimiittisopimuksia kaikkien seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvien lainojen maksamiseksi ja mahdollisesti ennustetun negatiivisen investointien jälkeisen nettorahavirran kattamiseksi. Sitovien luottolimiittisopimusten tulee aina olla määrältään vähintään 500 miljoonaa euroa. Lisäksi lyhytaikaiset korolliset velat saavat olla korkeintaan 30 % korollisten velkojen kokonaismäärästä.

Konsernin lainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2012 oli 3,9 vuotta. Tärkeimmät olemassa olevat luottolimiittijärjestelyt ovat:

- Monivaluuttainen valmiusluottojärjestely (sitova), 1 500 miljoonaa euroa
- Sekkiliimiitit (sitova), 150 miljoonaa euroa
- Valmiusluottojärjestely (sitova), 75 miljoonaa euroa
- Yritystodistusohjelma (ei-sitova), 400 miljoonaa euroa.

31.12.2012 konsernilla oli rahaa ja pankkisaamiaisia sekä käyttämättömiä sitovia luottolimiittisopimuksia yhteensä 2 135 miljoonaa euroa.

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

milj. euroa	2012	2011
Vaihtuva korko		
– rahat ja pankkisaamiset	410	304
– sekkiliimiitit, erääntyvät vuoden sisällä	150	150
– valmiusluottojärjestelyt, erääntyvät vuoden sisällä	75	-
– valmiusluottojärjestelyt, erääntyvät yli vuoden päästä	1 500	1 175
	2 135	1 629

Lainasopimuksiin perustuvat korollisten lainojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat 31.12.2012 on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	2013 ¹⁾	2014	2015	2016	2017	2018-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	59	60	359	345	277	482	1 582
- rahoituskulut	59	60	59	45	27	32	282
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	0	0	300	300	250	450	1 300
Lainat rahoituslaitoksilta	359	372	52	8	48	24	863
- rahoituskulut	5	8	1	1	1	1	17
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	354	364	51	7	47	23	846
Rahoitusleasinglainat	21	22	42	39	16	223	363
- rahoituskulut	15	15	14	13	13	130	200
Rahoitusleasinglainojen lyhennykset	6	7	28	26	3	93	163
Koronvaihtosopimukset							
- rahoituskulut	-3	-9	-10	-8	-2	-2	-34

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2013 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoituskulut ovat pääasiassa korkokuluja. Johdannaissopimusten maturiteetit sisältyvät liitetietoon 25.

Lainasopimuksiin perustuvat korollisten lainojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat 31.12.2011 on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	2012 ¹⁾	2013	2014	2015	2016	2017-	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	158	34	34	334	319	52	931
- rahoituskulut	38	34	34	34	19	2	161
Joukkovelkakirjalainojen lyhennykset	120	-	-	300	300	50	770
Lainat rahoituslaitoksilta	342	218	384	54	439	73	1 510
- rahoituskulut	10	11	19	3	33	3	79
Rahoituslaitoslainojen lyhennykset	332	207	365	51	406	70	1 431
Rahoitusleasinglainat	56	47	15	15	16	230	379
- rahoituskulut	14	14	13	13	13	138	205
Rahoitusleasinglainojen lyhennykset	42	33	2	2	3	92	174
Koronvaihtosopimukset							
- rahoituskulut	2	1	-3	-3	-2	2	-3

¹⁾ Lyhennykset tilikaudella 2012 sisältyvät taseen lyhytaikaisiin velkoihin.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotto- ja vastapuoliriski syntyy myynti- suojaus- ja trading-tapahtumista sekä kassavarojen sijoittamisesta. Riski syntyy siitä, että vastapuoli voi jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä, ja riskin suuruus määräytyy sekä vastapuolen luottokelpoisuuden että avoimen saldon perusteella. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, jotka syntyvät vastapuolen jättäessä velvoitteensa suorittamatta. Luotto- ja vastapuoliriskien hallinnan periaatteet on määritelty Neste Oilin Luotto- ja vastapuoliriskien hallintaperiaatteissa, jotka ovat hallituksen hyväksymät.

Riski määritellään sen Neste Oilille aiheutuvan arvioidun vahingon suuruiseksi, joka syntyisi vastapuolen jättäessä velvoitteensa täyttämättä. Sallittujen luottoriskien määrä, luottolimiitit, päätetään konsernitasolla, määritellään eri päätöksentekotasolla ja jaetaan Neste Oilin liiketoiminta-alueille, jotka vastaavat vastapuoliriskien hallinnasta näiden rajojen puitteissa. Määriteltäessä öljytuotteiden myyntisopimuksiin liittyviä luottolimiittejä vastapuolet arvioidaan niiden luottokelpoisuuden suhteen. Tällöin päätetään, myönnetäänkö luottolimiitti vai vaaditaanko luottoriskiä pienentävä vakuus, kuten remburssi, pankkitakaus tai emoyrityksen takaus. Jos vaaditaan vakuus, luottoriskin arviointi tehdään vakuuden antajan taloudellisen tilanteen arvioinnin perusteella. Yhtenä vaihtoehtona on vaatia asiakkaalta ennakkomaksu ennen myytyjen tuotteiden luovuttamista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Lisäksi luottoriskejä voidaan pienentää esimerkiksi saatavien myynnillä.

Vastapuolille myönnettävät luottolimiitit jaetaan kahteen luokkaan sopimustyyppin mukaan: fyysiset myyntisopimukset sekä johdannaissopimukset. Vastapuolien luottorajat on määritelty ajallisesti maksun suorittamiseen liittyvän riskin ja toisaalta luottoriskiposition osalta. Määritettäessä vastapuolen luottolimiittia konsernissa on käytössä kahden tyyppisiä valtuutuksia: päätöksentekovaltuudet luottoluokituslaitoksen luokittelemia vastapuolia koskien ja päätöksentekovaltuudet luokittelemattomia vastapuolia koskien. Pörssin ulkopuolella toteutettavien johdannaissopimusten osalta (OTC-sopimukset) Neste Oil on neuvotellut hyödyke-, valuutta- ja korkojohdannaisten koskevat ISDA-puitesopimukset (International Swaps and Derivatives Association, Inc.) pääasiallisten vastapuolten kanssa. Nämä sopimukset sallivat avoimen position netoutuksen ja sopimuksen päättämisen maksuhäiriötilanteissa. Osaan öljyjohdannaisten koskevista sopimuksista sisältyy luottoriskiä vähentävä Credit Support Annex, jonka mukaan sopimuksessa määritellyn rajan ylittävälle saldolle on annettava käteisvakuus tai remburssi.

Neste Oil vähentää luottoriskiä tekemällä rahoitussopimuksia ainoastaan hyväksytyjen vastapuolten kanssa. Vastapuolen luottoluokituksen vähimmäisvaatimus konsernirahoituksessa on BBB (S&P). Ulkomaisilla tytäryrityksillä voi olla pankkitilejä luottoluokitusta vaille olevissa rahalaitoksissa. Näihin liittyviä luottoriskejä on vähennetty siten, että tytäryritykset siirtävät ylimääräiset kassavaransa säännönmukaisesti konsernirahoitukseen.

Neste Oilille vakuutusturvaa tarjoavien vakuutusyhtiöiden tai jälleenvakuuttajien osalta minimiluottoluokitusvaatimus on A- (S&P).

Tilinpäätöshetkellä suurimmat saatavasaldot olivat Skandinavian tukkumyymintamarkkinoilla olevilta asiakkailta. Lisäksi konsernilla on lukumääräisesti laaja ja kansainvälisesti hajaantunut asiakaskunta. Merkittävimmät vastapuolet ovat lähinnä suuria kansainvälisiä öljy-yhtiöitä ja rahoituslaitoksia. Konsernin altistuminen odottamattomille luottotappioille yhdessä raportointisegmentissä voi kuitenkin kasvaa riskikeskittymien kautta, jos useat vastapuolet toimivat samalla toimialalla tai maantieteellisellä alueella, johon kohdistuu epäedullisia taloudellisia, poliittisia tai muita muutoksia. Näitä riskejä pienennetään ottamalla maariskit huomioon luottopäätöksenteossa.

Konsernissa noudatetaan luotto- ja vastapuoliriskienhallintaohjeistusta luottolimiittien tarkastus- ja seurantaprosessissa päivittäin. Prosessissa arvioidaan myös rahoitusmarkkinoiden tilanteen vaikutusta konsernin vastapuolten luottokelpoisuuteen hyödyntämällä käytettävissä olevia tietoja vastapuolista, niiden rahoitustilanteesta ja liiketoiminnoista. Öljyliiketoiminnan luonteesta johtuen voi yhdestä myyntitapahtumasta syntyvä tietyn vastapuolen avoin saldo luottolimiittia vastaan olla noin 7,5 - 8 miljoonaa euroa, kun kerralla myydään suuri määrä jalostettuja öljytuotteita, esimerkiksi 10 000 tonnia. Tässä esimerkissä öljytuotteiden hinnan laskemisessa on käytetty raakaöljyn hintana 110 dollaria barreilta vastaten tilikausien 2012 ja 2013 vaihteen hintatasoa.

Öljy- ja rahtijohdannaissopimusten vastapuolista tai niiden emoyrityksistä 92 %:lla oli hyvä luottoluokitus (min. BBB-, Investment grade) kansainvälisiltä luottoluokituslaitoksilta Standard & Poor's, Moody's tai Fitch 31.12.2012 tilanteessa. Vastaavasti kaikilla konsernirahoituksen valuutta- ja korkojohdannaisten vastapuolilla oli 31.12.2012 tilanteessa vähintään hyvä luottoluokitus (Investment grade). Johdannaiskauppaa tehdään myös pörssin välityksellä, mikä pienentää luottoriskiä.

Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa. Avoimista myyntisaamisista 39 % on sellaisilta vastapuolilta, joilla itsellään tai niiden emoyhtiöllä on vähintään BBB- (S&P) luottoluokitus. Myyntisaamisista 61 % on sellaisilta vastapuolilta, joilla ei ole luottoluokitusta. Merkittävä osuus tästä saamisesta muodostuu lukumääräisesti laajalta joukolta yritys- ja yksityisasiakkaita. Erääntymättömien myyntisaamisten osalta 31.12.2012 tilanteessa ei ollut merkkejä siitä, etteivät vastapuolet pystyisi suoriutumaan velvoitteistaan.

Myyntisaamisten ikäjakauma

milj. euroa	2012	2011
Erääntymättömät myyntisaamiset	961	845
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	47	42
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0	0
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0	0
	1 008	887

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka takaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatilisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottoluokituslaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen (investment grade) öljynjalostus- ja markkinointiyhtiöillä. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä velan osuudella kokonaispääomasta (leverage ratio), korollisen nettovelan suhteella korollisen nettovelan ja oman pääoman summaan. Korollinen nettovelka lasketaan korollisten velkojen ja rahojen ja pankkisaamisten erotuksena.

Konsernin velan osuus kokonaispääomasta tulee vaihtelevaan suhdannesykleiden mukaan, ja konsernin tavoitteena on pitää tunnusluku vaihteluvälillä 25–50 %. Velan osuus kokonaispääomasta 31.12.2012 ja 31.12.2011 oli seuraava:

milj. euroa	2012	2011
Korolliset velat ¹⁾	2 345	2 384
Rahat ja pankkisaamiset ²⁾	410	304
Korollinen nettovelka	1 935	2 080
Oma pääoma yhteensä	2 578	2 467
Korollinen nettovelka ja oma pääoma yhteensä	4 513	4 547
Velan osuus kokonaispääomasta	42,9 %	45,7 %

¹⁾ Sisältää 11 milj. euroa myytävänä oleviin varoihin sisältyvää korollista velkaa. Myytävänä olevat varat on esitetty liitetiedossa 5.

²⁾ Sisältää 1 milj. euroa myytävä oleviin varoihin sisältyviä rahavaroja. Myytävänä olevat varat on esitetty liitetiedossa 5.

4 Segmentti-informaatio

Neste Oilin liiketoimintarakenne

Konsernin liiketoiminnan on ryhmitelty kahteen liiketoiminta-alueeseen ja kahdeksaan yhteiseen toimintoon. Liiketoiminta-alueet ovat tulosvastuisia yksiköitä ja vastaavat asiakkuuksista ja tuotteista sekä liiketoiminnan kehittämistä. Liiketoiminta-alueet ovat Öljy- ja uusiutuvat tuotteet ja Öljyn vähittäismyynti. Konsernin yhteisiä toimintoja ovat Tuotanto & Logistiikka, Talous ja rahoitus, Strategia, Henkilöstö, Turvallisuus ja ympäristö, Teknologia, Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet sekä Lakiasiat. Tuotanto & Logistiikka on vastuussa Öljy- ja uusiutuvien tuotteiden tuotantolaitosten toiminnasta. Tuotannon & Logistiikan tulos ja sidottu pääoma raportoidaan Öljytuotteet ja Uusiutuvat polttoaineet -toimintasegmenteissä.

Toimintasegmentit

Konsernin toiminta on jaettu neljään toimintasegmenttiin: Öljytuotteet, Uusiutuvat polttoaineet, Öljyn vähittäismyynti ja Muut. Segmenttien suoritusta tarkastellaan säännöllisesti ylimmän operatiivisen päätöksentekijän, toimitusjohtajan, toimesta, suorituksen arvioimiseksi ja resurssien kohdistamiseksi.

Konsernin toimintasegmentit kattavat seuraavat liiketoiminnot:

Öljytuotteet-segmentti markkinoi ja myy bensiinejä, dieselpolttoaineita, kevyitä ja raskaita polttoöljyjä, lentopetroleja, perusöljyjä, nestekaasuja ja muita öljytuotteita sekä niihin liittyviä palveluja kotimaisille ja kansainvälisille tukkumarkkinoille. Laivaston liiketoiminta kuuluu Öljytuotteiden segmenttiin.

Uusiutuvat polttoaineet -segmentti markkinoi ja myy uusiutuvaa NExBTL-dieseliä, joka perustuu Neste Oilissa kehitettyyn teknologiaan, kotimaisille ja kansainvälisille tukkumarkkinoille.

Öljyn vähittäismyynti -segmentti markkinoi ja myy öljytuotteita sekä näihin liittyviä palveluita suoraan loppukäyttäjille. Tärkeimpiä asiakkaita ovat yksityisautoilijat, teollisuus, kuljetusyrietykset, maanviljelijät sekä öljylämmittäjät. Liikennepolttoaineita markkinoidaan ja myydään sekä Neste Oilin oman vähittäismyyntiverkoston kautta että suoramyynninä.

Muut-segmentti muodostuu Tutkimus ja teknologia -yksiköstä, Neste Jacobsista, Nynas AB:sta sekä konserniesikunnasta ja keskitetyistä palveluyksiköistä.

Edellä esitettyihin segmentteihin ei sisälly sellaisia segmenttejä, joihin olisi yhdistelty useampia pienempiä segmenttejä.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu vertailukelpoiseen liikevoittoon ja vertailukelpoiseen sidotun pääoman tuottoon. Segmenteissä noudatetaan samoja tilinpäätöksen laadintaperiaatteita kuin konsernissa. Periaatteet on kuvattu kohdassa "Laadintaperiaatteet". Segmenttien väliset liiketapahtumat ovat markkinaehtoisia, ja ne eliminoidaan konserniyhdistelyssä. Segmenttien liikevoitto sisältää tulevien myyntien ja ostojen rahavirtoja suojaavien valuutta- ja öljyjohdannaisten toteutuneet voitot ja tappiot, jotka on kirjattu tuloslaskelmaan. Tuloslaskelman rivi "Liiketoiminnan muut kulut" sisältää seuraavat liiketoimintasegmenteille keskeiset kuluerät:

Öljytuotteet: kunnossapitokulut, rahtikulut, vuokrat ja muut kiinteistökulut sekä vakuutusmaksut ja öljyjohdannaisten avointen positioiden käypien arvojen muutokset

Uusiutuvat polttoaineet: kunnossapitokulut, rahtikulut, tutkimuskulut, vuokrat, varastointikulut ja muut kiinteistökulut ja öljyjohdannaisten avointen positioiden käypien arvojen muutokset

Öljyn vähittäismyynti: vuokrat ja muut kiinteistökulut sekä kunnossapitokulut.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan. Segmentin varat muodostuvat pääasiassa aineellisista hyödykkeistä, aineettomista hyödykkeistä, osuiksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältäen osakaslainat, vaihto-omaisuudesta sekä operatiivisista saamisista. Laskennalliset verot, tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaissopimukset tai korolliset saamiset eivät sisälly segmentin varoihin. Segmentin velat sisältävät operatiiviset velat, eläkevelvoitteet ja varaukset. Verot, korolliset velat ja tulevan rahavirran suojaamiseksi solmitut johdannaissopimukset eivät sisälly segmentin velkoihin.

Konsernin asiakasrakenteen oli vuosina 2012 ja 2011 sellainen, ettei suuria keskittymiä muodostunut millään maantieteellisellä alueella tai toimintasegmentillä.

Konsernin toimintasegmenttien tiedot 31.12.2012 ja 31.12.2011 on esitetty alla olevassa taulukossa.

milj. euroa

2012	Öljy- tuotteet	Uusiutuvat polttoaineet	Öljyn vähittäis- myynti	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
Ulkoinen liikevaihto	10 991	1 938	4 888	36	-	17 853	
Sisäinen liikevaihto	2 773	225	7	163	-3 168	0	
Liikevaihto yhteensä	13 764	2 163	4 895	199	-3 168	17 853	7
Liiketoiminnan muut tuotot	70	18	5	23	-18	98	8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	3	-	0	-6	-	-3	19
Materiaalit ja palvelut	-12 455	-2 005	-4 627	-21	2 922	-16 186	9
Henkilöstökulut	-166	-26	-34	-118	2	-342	10
Poistot ja arvonalentumiset	-187	-99	-33	-13	0	-332	11
Liiketoiminnan muut kulut	-538	-234	-148	-109	262	-767	12
Liikevoitto ¹⁾	491	-183	58	-45	0	321	
Rahoitustuotot ja -kulut						-88	13
Voitto ennen veroja						233	
Tuloverot						-74	14
Tilikauden voitto						159	
Vertailukelpoinen liikevoitto	396	-56	58	-46	0	352	
Avointen öljy- ja rahtijohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	6	-22	0	1	-	-15	
Varastovoitot/-tappiot	44	-105	-	-	-	-61	
Myyntivoitot/-tappiot	45	-	0	0	-	45	
Liikevoitto ¹⁾	491	-183	58	-45	0	321	
Investoinnit	180	51	36	25	-	292	17, 18
Segmentin varat	3 819	2 134	676	204	-286	6 547	
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	28	-	1	213	-	242	19
Laskennalliset verosaamiset						35	28
Kohdistamattomat varat						561	
Varat yhteensä	3 847	2 134	677	417	-286	7 385	
Segmentin velat	1 595	274	332	106	-283	2 024	
Laskennalliset verovelat						340	28
Kohdistamattomat velat						2 443	
Velat yhteensä	1 595	274	332	106	-283	4 807	
Segmentin sidottu pääoma	2 252	1 860	345	311	-3	4 765	
Sidotun pääoman tuotto, %	20,6	-9,3	17,3	-15,3			
Vertailukelpoinen sidottu pääoman tuotto, %	16,6	-2,8	17,3	-15,7			

¹⁾ Muut -segmentin liikevoitto sisältää 14 milj. euron IT-projektin romutuksen.

milj. euroa

2011	Öljy- tuotteet	Uusiutuvat polttoaineet	Öljyn vähittäis- myynti	Muut	Eliminoinnit	Konserni	Liite
Ulkoinen liikevaihto	10 284	811	4 291	34	-	15 420	
Sisäinen liikevaihto	2 360	215	7	157	-2 739	0	
Liikevaihto yhteensä	12 644	1 026	4 298	191	-2 739	15 420	7
Liiketoiminnan muut tuotot	28	0	4	18	-14	36	8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	10	-	-	16	-	26	19
Materiaalit ja palvelut	-11 517	-960	-4 037	-12	2 564	-13 962	9
Henkilöstökulut	-158	-23	-32	-105	2	-316	10
Poistot ja arvonalentumiset	-192	-78	-32	-13	-	-315	11
Liiketoiminnan muut kulut	-442	-135	-143	-87	191	-616	12
Liikevoitto	373	-170	58	8	4	273	
Rahoitustuotot ja -kulut						-67	13
Voitto ennen veroja						206	
Tuloverot						-46	14
Tilikauden voitto						160	
Vertailukelpoinen liikevoitto	271	-163	57	9	4	178	
Avointen öljy- ja rahtijohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset	1	4	0	-	-	5	
Varastovoitot/-tappiot	90	-11	-	-	-	79	
Myyntivoitot/-tappiot	11	-	1	-1	-	11	
Liikevoitto	373	-170	58	8	4	273	
Investoinnit	131	190	34	9	-	364	17, 18
Segmentin varat	3 864	2 167	648	182	-306	6 555	
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	25	-	1	213	-	239	19
Laskennalliset verosaamiset						50	28
Kohdistamattomat varat						428	
Varat yhteensä	3 889	2 167	649	395	-306	7 272	
Segmentin velat	1 660	204	323	79	-301	1 965	
Laskennalliset verovelat						331	28
Kohdistamattomat velat						2 509	
Velat yhteensä	1 660	204	323	79	-301	4 805	
Segmentin sidottu pääoma	2 228	1 963	326	315	-3	4 829	
Sidotun pääoman tuotto, %	15,7	-9,0	17,9	2,7			
Vertailukelpoinen sidottu pääoman tuotto, %	11,4	-8,7	17,6	3,0			

Maantieteelliset tiedot

Konsernilla on tuotantolaitoksia Suomessa, Singaporessa, Alankomaissa sekä Bahrainissa ja vähittäismyyntiverkoston Suomessa, Luoteis-Venäjällä, Virossa, Latviassa, Liettuassa sekä Puolassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin liikevaihto asiakkaan sijaintimaan mukaan riippumatta tuotteen tai palvelun alkuperämaasta, sekä pitkäaikaiset varat ja investoinnit kohdemaan mukaan.

Liikevaihto on kohdistettu asiakkaan sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat ja investoinnit on kohdistettu niiden sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat pitävät sisällään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä sisältäen osakaslainat. Muut Pohjoismaat sisältää Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin. Itämeren alue sisältää Viron, Latvian, Liettuan, Venäjän ja Puolan. Konsernin toiminnot tällä maantieteellisellä alueella muodostuvat pääasiassa vähittäismyyntistä kyseisissä maissa.

milj. euroa

2012	Suomi	Muut Pohjois- maat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto kohdemaan mukaan	7 524	2 687	1 844	3 952	1 465	381	0	17 853
Pitkäaikaiset varat	2 402	213	180	707	0	709	0	4 211
Investoinnit	226	0	25	32	0	9	0	292

2011	Suomi	Muut Pohjois- maat	Itämeren alue	Muut Euroopan maat	Pohjois- ja Etelä- Amerikka	Muut maat	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto kohdemaan mukaan	7 374	2 348	1 425	2 409	1 639	225	0	15 420
Pitkäaikaiset varat	2 415	213	166	722	28	746	0	4 290
Investoinnit	139	0	22	153	2	48	0	364

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 5 Myytävänä olevat varat

5 Myytävänä olevat varat

Myytävänä olevat varat ja niihin liittyvät velat sisältävät Neste Oilin liiketoiminnan Puolassa. Joulukuussa 2012 Neste Oil allekirjoitti sopimuksen Puolassa sijaitsevan asemaketjunsä (Neste Polska Sp. z o.o.) myymisestä Shell Polska Sp. z o.o.:lle. Kauppa odotetaan saatavan päätökseen vuoden 2013 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Liiketoiminta on osa Öljyn vähittäismyynti -segmenttiä.

Tilikauden 2011 myytävänä olevat varat ja niihin liittyvät velat sisältävät Neste Oilin 50 % omistusosuuden iso-oktaanilaitoksessa, Kanadan Edmontonissa. Joulukuussa 2011 Neste Oil ilmoitti myyvänsä koko omistusosuutensa sekä lisäksi liiketoimintaan liittyvät tuote- ja raaka-ainevarastot. Kauppa toteutui 19.1.2012. Liiketoiminta on osa Öljytuotteiden segmenttiä.

Myytävänä olevat varat

milj. euroa	2012	2011
Aineelliset hyödykkeet	39	27
Muut varat	12	29
Rahat ja pankkisaamiset	1	-
Yhteensä	52	56

Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat

milj. euroa	2012	2011
Korolliset velat	11	-
Muut velat	22	15
Yhteensä	33	15

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 6 Yrityshankinnat ja -myynnit

6 Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat

Tilikausilla 2012 ja 2011 ei ollut yrityshankintoja.

Yritysmyyntit

Neste Oil myi 50 %:n osuutensa Edmontonissa, Kanadassa sijaitsevasta iso-oktaanin tuotantolaitoksestaan kanadalaiselle Keyera-yhtymälle. Kauppa saatiin päätökseen 19.1.2012. Konserni kirjasi kaupasta 45 miljoonan euron myyntivoiton.

Neste Oilin 50 %:n osuus iso-oktaanilaitoksen varoista ja veloista

milj. euroa	19.1.2012
Aineelliset hyödykkeet	28
Osuudet tytär- ja osakkuusyrityksissä	-
Vaihto-omaisuus	27
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3
Rahat ja pankkisaamiset	0
Varat yhteensä	58
Ostovelat ja muut velat	9
Velat yhteensä	9
Myyty nettovarallisuus	49
Myyntivoitto	45
Kauppahinta yhteensä	94
Saatu rahana	94
Luovutetut tytäryhtiön rahat ja pankkisaamiset	-
Myynnistä syntyvät rahavirrat	94

Tilikauden 2011 aikana konserni myi 93,85 %:n osuutensa eestiläisestä tytäryrityksestä, AS Reola Gaas:sta. Kauppa saatiin päätökseen 1.8.2011, eikä siitä seurannut olennaista myyntivoittoa konsernitilinpäätökseen. Myyntihinta ei ollut olennainen.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 7 Liikevaihdon jakautuminen

7 Liikevaihdon jakautuminen

milj. euroa	2012	2011
Tuotteiden myynti	17 676	15 202
Palvelujen myynti	158	172
Rojaltit	1	0
Muu	18	46
	17 853	15 420

Tuotteiden myynti sisältää konsernin omien jalostamoiden, muiden tuotantolaitosten ja vähittäismyymälämyyntien tuotemyynnin, muun jalostettujen öljytuotteiden ja raaka-aineiden myynnin sekä öljy-tradingin. Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero, 1 446 milj. euroa (2011: 1 210 milj. euroa), sisältyy liikevaihdon tuotemyyntiin. Vastaava summa sisältyy tuloslaskelmassa "Materiaalit ja palvelut" -riviin, liitetieto 9.

Tuotteiden myyntiin sisältyvä öljy-trading sisältää kansainvälisillä ja alueellisilla markkinoilla käydyin fyysisen trading-kaupan sekä trading-tarkoituksessa solmittujen johdannaissovimusten kaupankäynnin tuloksen, joka syntyy lyhyellä aikavälillä tapahtuvasta öljytuotteiden ja raaka-aineiden hankinnasta ja edelleen myynnistä ja jonka tarkoituksena on hyötyä taloudellisesti hintojen ja marginaalien lyhyen aikavälin vaihtelusta.

Palveluiden myynti muodostuu pääasiassa rahtauspalvelusta ja Muut-segmenttiin sisältyvän Neste Jacobs -konsernin tuotoista.

Tuotteiden vaihdosta kirjattu totto, 204 milj. euroa (2011: 178 milj. euroa), sisältyy tuotemyyntiin.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 8 Liiketoiminnan muut tuotot

8 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2012	2011
Tytäryhtiöosakkeiden myyntivoitot	-	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	46	12
Vuokratuotot	5	7
Valtion avustukset	8	11
Muut	39	6
	98	36

Valtion avustukset liittyvät pääasiassa varustamotoimintaan, joka on oikeutettu hakemaan tiettyjä avustuksia Suomen lainsäädännön perusteella. Valtion avustuksista 4 milj. euroa (2011: 4 milj. euroa) on sisällytetty "Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin" konsernin taseessa. Kyseinen summa liittyy tilikauden aikaisiin liiketapahtumiin. Avustusta haetaan ja se maksetaan seuraavan tilikauden aikana. Konserni uskoo, että se on täyttännyt kaikki tuloslaskelmaan kirjattujen avustusten saamisen ehdot.

Muut tuotot sisältävät 22 milj. euroa korvauksia menetetyistä tuotannosta vuonna 2012.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 9 Materiaalit ja palvelut

9 Materiaalit ja palvelut

milj. euroa	2012	2011
Tuotevarastojen muutos	-5	-253
Materiaalit ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	16 137	14 327
Varaston muutos	25	-127
Ulkopuoliset palvelut	29	15
	16 186	13 962

Valmiiden öljytuotteiden vähittäismyyntihintaan sisältyvä polttoainevero, 1 446 milj. euroa (2011: 1 210 milj. euroa) sisältyy ostoihin. Vastaava summa sisältyy tuloslaskelmassa "Liikevaihto"-riviin, liitetieto 7.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 10 Henkilöstökulut

10 Henkilöstökulut

milj. euroa	2012	2011
Palkat ja palkkiot	253	240
Sosiaalikulut	23	21
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	39	39
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	17	7
Muut kulut	10	9
	342	316

Henkilöstö (keskimäärin)

	2012	2011
Öljytuotteet	2 085	2 060
Uusiutuvat polttoaineet	260	258
Öljyn vähittäismyynti	1 316	1 263
Muut	1 370	1 345
	5 031	4 926

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 11 Poistot ja arvonalentumiset

11 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	2012	2011
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset	65	66
Koneet ja kalusto	239	223
Muut aineelliset hyödykkeet	19	16
	323	305
Poistot aineettomista hyödykkeistä	9	10
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	332	315

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 12 Liiketoiminnan muut kulut

12 Liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	2012	2011
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	102	100
Myynnin rahtikulut	242	152
Kunnossapitokulut	117	116
Palvelut	83	72
Muut	223	176
	767	616

Vuokrat sisältävät maa-alueiden, toimitilojen sekä koneiden ja laitteiden vuokrat mukaan lukien alusten aikarahtivuokrat.

Palvelut sisältävät suunnittelu- ja konsultointipalvelut, tietojärjestelmäpalvelut ja muut palvelut.

Muut kulut sisältävät myyntikuluja ja vakuutusmaksuja sekä avointen öljy- ja rahtijohdannaispositioiden käypien arvojen muutokset, kun muutokset ovat negatiivisia. Vuonna 2012 palvelut ja muut kulut sisältävät 14 milj. euron IT-projektin romutuksen.

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2012	2011
Lakisääteinen tilintarkastus	1 077	1 044
Tilintarkastajan muut lakimääräiset palvelut	7	13
Veroneuvonta	14	44
Muut palvelut	331	628
	1 429	1 729

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 13 Rahoitustuotot ja -kulut

13 Rahoitustuotot ja -kulut

milj. euroa	2012	2011
Rahoitustuotot		
Osinkotuotto myytävissä olevista sijoituksista	0	0
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	3	4
Muut rahoitustuotot	0	0
	3	4
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista veloista	-81	-68
Suojauslaskennan alaiset korkojohdannaiset	0	0
Ilman suojauslaskentaa olevat korkojohdannaiset	4	2
Muut rahoituskulut	-7	-6
	-84	-72
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset		
Lainat ja saamiset	0	-8
Muut	-6	3
Ilman suojauslaskentaa olevat valuuttajohdannaiset	-1	6
	-7	1
Rahoituskulut (netto)	-88	-67

Liikevoittoon sisältyvät johdannaissopimuksista johtuvat nettovoitot ja -tappiot

milj. euroa	2012	2011
Rahavirran suojaukseen määritellyt valuutta- ja öljyjohdannaiset	-108	23
Ilman suojauslaskentaa olevat valuutta-, öljy- ja rahtijohdannaiset	-27	-58
	-135	-35

Nettovoitot ja -tappiot sisältävät realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot johdannaissopimuksista. Kaupankäyntitarkoituksissa pidetyt rahoitusinstrumentit sisältävät myös IAS 39.5-6 kohtien kriteerit täyttävien fyysisten trading-transaktioiden nettotuloksen. Ilman suojauslaskentaa oleviin johdannaissopimuksiin sisältyy suojaustarkoituksissa solmittujen johdannaissopimusten nettotulosta -32 milj. euroa (2011: -58 milj. euroa) ja kaupankäyntitarkoituksissa solmittujen sopimusten nettotulosta 5 milj. euroa (2011: 0 milj. euroa).

Tuloslaskelmaan sisältyvät valuuttakurssierot riveittäin

milj. euroa	2012	2011
Liikevaihto	8	11
Materiaalit ja palvelut	-2	-3
	6	8

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 14 Tuloverot

14 Tuloverot

Verokulun tärkeimmät osatekijät on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	2012	2011
Tilikauden verot	53	70
Tilikaudella kirjatut oikaisut aikaisempien tilikausien veroihin	6	3
Laskennallisten verojen muutos	15	-27
	74	46

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaiseen tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	2012	2011
Voitto ennen veroja	233	206
Suomen verokannan mukainen tulovero 24,5 % (2011: 26 %)	-57	-54
Suomen ja ulkomaisten tytäryritysten verokantojen eron vaikutus	6	7
Verovapaat tulot	4	13
Vähennyskeltottomat kulut	-19	-32
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-3	-4
Osakkuusyritysten nettotulos	-1	7
Verotappiot ilman laskennallista verosaamista	-1	-
Yhteisöverokantamuutos	-	19
Verotappiot ilman laskennallista verosaamista aikaisemmilta tilikausilta	-2	-
Laskennallisten verovelkojen oikaisu	2	-
Muut	-3	-2
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	-74	-46

Konsernin efektiivinen verokanta on 31,91 % (2011: 22,31 %). Efektiivinen verokanta on suomalaista yhteisöverokantaa (24,5 %) korkeampi. Efektiivistä verokantaa nostivat vähennyskeltottomat kulut, tappiot sekä osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tappioista.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 15 Osakekohtainen tulos

15 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä kauden aikana. Laimennusvaikutusta ei synny, sillä yhtiö ei ole myöntänyt optio-oikeuksia. Osakkeiden keskimääräistä lukumäärää on oikaistu omilla osakkeilla, 485 000 osaketta (2011: 485 000), kuten kerrotaan liitetiedossa 26.

	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	157	158
Kantaosakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	255 919	255 919
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu (euroa / osake)	0,61	0,62

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 16 Osakekohtainen osinko

16 Osakekohtainen osinko

Vuonna 2012 osinkoa maksettiin 0,35 euroa osakkeelta, yhteensä 90 milj. euroa ja vuonna 2011 0,35 euroa osakkeelta, yhteensä 90 milj. euroa. 4.4.2013 kokoontuvalle yhtiökokoukselle ehdotetaan, että osinkoa jaettaisiin 0,38 euroa osaketta kohden, jolloin osinko olisi kokonaisuudessaan 97 milj. euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 17 Aineelliset hyödykkeet

17 Aineelliset hyödykkeet

milj. euroa

2012	Rakennukset ja rakennelmat		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
	Maa-alueet					
Hankintameno 1.1.2012	94	2 031	3 912	160	150	6 347
Kurssierot	2	8	3	0	0	13
Lisäykset	2	51	138	8	70	269
Vähennykset	0	-34	-18	0	-5	-57
Uudelleenryhmittelyt	-6	68	-34	27	-62	-7
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat	-16	-32	-29	-2	0	-79
Hankintameno 31.12.2012	76	2 092	3 972	193	153	6 486
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-	660	1 635	84	-	2 379
Kurssierot	-	3	3	0	-	6
Vähennykset	-	-33	-18	0	-	-51
Uudelleenryhmittelyt	-	1	-1	0	-	0
Tilikauden poistot	-	65	239	19	-	323
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat	-	-18	-21	-1	-	-40
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-	678	1 837	102	-	2 617
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	94	1 371	2 277	76	150	3 968
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	76	1 414	2 135	91	153	3 869

milj. euroa

2011	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	89	1 830	3 447	159	757	6 282
Kurssierot	-2	-3	-4	0	-1	-10
Lisäykset	4	33	52	3	249	341
Vähennykset	-2	-18	-56	-3	-4	-83
Uudelleenryhmittelyt	6	356	485	1	-848	0
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat	-1	-167	-12	-	-3	-183
Hankintameno 31.12.2011	94	2 031	3 912	160	150	6 347
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	757	1 475	71	-	2 303
Kurssierot	-	-1	-2	0	-	-3
Vähennykset	-	-16	-51	-3	-	-70
Uudelleenryhmittelyt	-	0	0	-	-	0
Tilikauden poistot	-	66	223	16	-	305
Myytäväinä olevat pitkäaikaiset varat	-	-146	-10	-	-	-156
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-	660	1 635	84	-	2 379
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	89	1 073	1 972	88	757	3 979
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	94	1 371	2 277	76	150	3 968

Rahoitusleasing

Koneisiin ja kalustoon sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittuja hyödykkeitä, joissa konserni on vuokralleottaja, seuraavassa taulukossa esitetyt määrät.

milj. euroa	2012	2011
Hankintameno	234	249
Kertyneet poistot	68	62
Kirjanpitoarvo	166	187

Vieraan pääoman aktivoidut menot

Investointihankkeisiin liittyviä korkokuluja ei aktivoitu tilikaudella 2012. Uusiutuvien polttoaineiden Singaporen ja Rotterdamin sekä Öljytuotteiden Bahrainin investointihankkeisiin liittyviä korkokuluja on aktivoitu tilikaudella 2011 16 milj. euroa. Erä sisältyy "Aineellisiin hyödykkeisiin". Korkoprosenttina on käytetty konsernin kuukausittain laskettua konsernin keskimääräistä korollisten velkojen korkokantaa. Keskimääräiseksi aktivointikorkokannaksi muodostui tilikaudella 2011 3,38 %.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 18 Aineettomat hyödykkeet

18 Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa

2012	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	11	143	154
Kurssierot	-	0	0
Lisäykset	-	22	22
Vähennykset	-	-18	-18
Uudelleenryhmittelyt	-	7	7
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	-	0	0
Hankintameno 31.12.2012	11	154	165
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-	99	99
Kurssierot	-	0	0
Vähennykset	-	-4	-4
Uudelleenryhmittelyt	-	0	0
Tilikauden poistot	-	9	9
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	-	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-	104	104
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	11	44	55
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	11	50	61

milj. euroa

2011	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	11	130	141
Kurssierot	-	0	0
Lisäykset	-	23	23
Vähennykset	-	0	0
Uudelleenryhmittelyt	-	0	0
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	-	-10	-10
Hankintameno 31.12.2011	11	143	154
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	98	98
Kurssierot	-	0	0
Vähennykset	-	0	0
Uudelleenryhmittelyt	-	0	0
Tilikauden poistot	-	10	10
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	-	-9	-9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-	99	99
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	11	32	43
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	11	44	55

Päästöoikeudet

Neste Oilin Porvoon ja Naantalin jalostamot kuuluvat Euroopan unionin päästökauppajärjestelmään, ja jalostamoille myönnettiin yhteensä 16,1 miljoonaa tonnia päästöoikeuksia kaudelle 2008-2012. Tulevan päästöoikeuskauden vajetta kattamaan ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintamenoon, ja ilmaiseksi saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa eli nolnaan.

Päästöoikeuksien palautusvelvollisuuden kattamiseksi kirjataan varaus, jos ilmaiseksi saadut ja vajetta kattamaan hankitut päästöoikeudet eivät kata toteutuneita päästöjä. Varaus arvostetaan sen todennäköiseen arvoon veloitteen toteutumisajankohtana. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus sekä varauksen todennäköisessä arvossa tapahtuvat muutokset kirjataan liikevoittoon.

Aineettomiin hyödykkeisiin 31.12.2012 sisältyvien päästöoikeuksien arvo oli 6,7 milj. euroa. Tilikaudella 2012 toteutuneet hiilidioksidipäästöt olivat 3,1 miljoonaa tonnia (2011: 3,4 miljoonaa tonnia). Konserni osti 1,4 miljoonan tonnin arvosta päästöoikeuksia tilikaudella 2012 (2011: 0,4 tuhatta tonnia).

Liikearvon arvonalentumistestaus

Konserniliikearvo on allokoitu seuraaville konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille: Liikennepolttoaineet osana Öljytuotteet-raportointisegmenttiä ja Neste Jacobs -al konserni osana Muut-segmenttiä. Yhteensä konsernissa on 11 rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Segmenttitason yhteenveto liikearvon kohdistamisesta:

milj. euroa	2012	2011
Öljytuotteet	2	2
Muut	9	9
	11	11

Rahavirtaa tuottavan yksikön liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat kolmen vuoden ajanjakson. Neste Jacobs -al konsernissa suunnitelmien tärkeimmät olettamukset liittyvät öljynjalostusteollisuuden, kemianteollisuuden ja biofarma-alan yritysten suunnittelupalveluiden kysyntään ja hintatasoon sekä laskutusasteeseen.

Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu Neste Jacobs -al konsernissa käyttäen yhden prosentin negatiivista nimellistä kasvuprosenttia. Kasvuprosentissa otetaan huomioon mahdollinen henkilöstön vaihtuvuus ja kiristynyt markkinatilanne. Diskonttokorkona on käytetty 7,0 %. Se edustaa liiketoiminta-alueittain määritettyä pääoman tuottovaatimusta (WACC) verojen jälkeen, jota oikaistaan testauksen yhteydessä verovaikutuksella. Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, markkinariskipremio, toimialakohtainen betakerroin, tavoitepääomarakenne, vieraan pääoman kustannus sekä maariskit.

Neste Jacobs -al konsernissa arvonalentumistestauksen tärkeimmät muuttujat ovat käyttökattaisuus vaikuttava laskutusaste ja diskonttokorko. Näiden tekijöiden jokseenkin mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Tilinpäätös ► Konsernitiilinpäätös ► Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot ► 19 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

19 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Sijoitukset osakkuusyrityksiin

milj. euroa	2012	2011
Kirjanpitoarvo		
Tilikauden alussa 1.1.	2	2
Tilikauden lopussa 31.12.	2	2

Lista konsernin osakkuusyrityksistä, niiden sijaintimaista sekä omistusosuuksista on liitteessä 33.

Yhteenveto julkisesti noteeraamattomien konsernin osakkuusyritysten tilinpäätöstiedoista:

milj. euroa	2011
Varat	10
Velat	8
Liikevaihto	15
Voitto/tappio	0

Osakkuusyritysten viralliset tilinpäätökset eivät valmistu Neste Oil -konsernin raportointiaikataulun mukaisesti, ja siitä syystä yllä esitetyt yhteenvetot tilinpäätöstiedoista ovat osakkuusyritysten viimeksi julkaisemien tilinpäätöstietojen mukaisia (2011).

Sijoitukset yhteisyrityksiin

milj. euroa	2012	2011
Kirjanpitoarvo		
Tilikauden alussa 1.1.	237	212
Osuudet yhteisyritysten tuloksesta	-3	26
Yhteisyritysten pääomanpalautukset	-2	-
Muuntoerot	9	-1
Suojausrahastot yhteisyrityksissä	-1	0
Tilikauden lopussa 31.12.	240	237

Konsernin merkittävimmät sijoitukset julkisesti noteeraamattomiin yhteisyrityksiin tilikauden lopussa on esitetty seuraavassa taulukossa.

		2012 Omistus- osuus (%)	2011 Omistus- osuus (%)
	Kotipaikka		
Glacia Limited	Bermuda	50,00	50,00
Lacus Ltd.	Bermuda	50,00	50,00
NSE Biofuels Oy Ltd	Suomi	50,00	50,00
Nynas AB	Ruotsi	49,99	49,99
Terra Ltd.	Bermuda	50,00	50,00

Glacia Limited on 50/50-omistusosuudella Neste Oilin ja Stena-konserniin kuuluvan Stena Maritime AG:n yhteisyritys. Yhtiö omistaa Aframax-kokoluokan raakaöljytankkerin, joka on liittynyt Neste Oilin laivastoon tammikuussa 2007. Neste Oil on tehnyt laivasta 10 vuoden aikarahtaussopimuksen. Sopimusaikaa on jäljellä neljä vuotta.

Lacus Ltd. ja Terra Ltd. ovat kaksi yhteisyritystä 50/50-omistusosuudella Neste Oilin ja Stena-konserniin kuuluvan Concordia Maritime AG:n kesken. Molemmat yritykset omistavat yhden Panamax-kokoluokan tuotetankkerin, jotka toimitettiin Neste Oilin laivastoon tammi- ja helmikuussa 2007. Neste Oil on tehnyt laivoista 10 vuoden aikarahtaussopimuksen. Sopimusaikaa on jäljellä neljä vuotta.

NSE Biofuels Oy on Neste Oilin ja Stora Enson 50/50-omistusosuudella omistama yhteisyritys. Yhtiö perustettiin 2007 ja se on rakentanut koelaitoksen puuperäisen biopolttoaineen tuotantoon Varkaudessa, Suomessa. Koelaitoksen käyttämä teknologia, joka perustuu biomassan kaasutukseen, tämän synteetikaasun puhdistukseen ja konvertointiin hiilivedyksi Fischer-Tropsch menetelmällä on menestyksekkäästi todennettu toimivaksi vuonna 2011. Yhtiön toiminta Varkaudessa on päättynyt vuonna 2012.

Nynas AB (entinen AB Nynäs Petroleum) on ruotsalainen yhtiö, joka on erikoistunut markkinoimaan ja tuottamaan bitumituotteita Euroopassa ja nafteenisiä perusöljyjä maailmanlaajuisesti. Yhtiön myyntivolyymit, sisältäen sivutuotteiden myynnit, olivat vuonna 2011 yhteensä 3,1 milj. tonnia. Neste Oil omistaa yhtiön osakkeista 49,99 %. Loput 50,01 % Nynasin osakkeista omistaa venezuelalaisen öljy-yhtiön tytäryritys, Petroleos de Venezuela S.A. Nynasia johdetaan 50/50-yhteisyrityksenä, vaikka toinen omistaja omistaa enemmistön osakepääomasta.

Yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Yhteenveto konsernin yhteisyritysten tilinpäätöstiedoista:

milj. euroa

2012	Pitkäaikaiset varat	Lyhytaikaiset varat	Pitkäaikaiset velat	Lyhytaikaiset velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Glacia Limited	38	17	29	3	8	3
Lacus Ltd.	28	8	20	3	6	2
NSE Biofuels Oy Ltd	-	1	-	0	1	2
Terra Ltd.	28	9	20	2	6	2

2011	Pitkäaikaiset varat	Lyhytaikaiset varat	Pitkäaikaiset velat	Lyhytaikaiset velat	Liikevaihto	Voitto/tappio
Glacia Limited	41	15	32	4	8	2
Lacus Ltd.	30	7	22	2	5	1
NSE Biofuels Oy Ltd	3	1	-	1	3	0
Nynas AB	437	765	513	271	2 579	35
Terra Ltd.	30	7	22	2	5	1

Nynas AB:n virallista tilinpäätöstä ei julkaista Neste Oil -konsernin raportointiaikataulun mukaisesti. Yhteisyritysten tulos on yhdistelty niiden Neste Oilille raportoiman, alustavan tilikauden 2012 tuloksen mukaan.

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa on esitetty liitetiedossa 32.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 20 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

20 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen 31.12.2012 ja 31.12.2011:

milj. euroa

2012 Tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/ velat				Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat		Tase- erien kirjan- pitoarvot	Käypä arvo	Liite
	Suojaus- laskennan alaiset	Ilman suojaus- laskentaa	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	rahoitusvelat				
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset saamiset	-	-	3	-	-	3	3	21	
Johdannaissopimukset	37	-	-	-	-	37	37	25	
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	4	-	4	4	21	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	-	1 154	-	-	1 154	1 154	23	
Johdannaissopimukset	30	27	-	-	-	57	57	25	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	67	27	1 157	4	-	1 255	1 255		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Korolliset velat	-	-	-	-	1 977	1 977	2 032	27	
Johdannaissopimukset	6	-	-	-	-	6	6	25	
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	7	7	7	27	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Korolliset velat	-	-	-	-	357	357	357	27	
Verovelat	-	-	-	-	40	40	40	27	
Johdannaissopimukset	13	34	-	-	-	47	47	25	
Ostovelat ja muut velat	-	-	-	-	1 925	1 925	1 925	27	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	19	34	-	-	4 306	4 359	4 414		

milj. euroa

2011 Tase-erä	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat				Myytäviksi olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Taseerien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Liite
	Suojauslaskennan alaiset	Ilman suojauslaskentaa	Lainat ja muut saamiset						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset saamiset	-	-	16	-	-	16	16	21	
Johdannaissopimukset	19	-	-	-	-	19	19	25	
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	-	-	-	4	-	4	4	21	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	-	1 045	-	-	1 045	1 045	23	
Johdannaissopimukset	18	41	-	-	-	59	59	25	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	37	41	1 061	4	-	1 143	1 143		
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
Korolliset velat	-	-	-	-	1 891	1 891	1 907	27	
Johdannaissopimukset	3	9	-	-	-	12	12	25	
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	9	9	9	27	
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
Korolliset velat	-	-	-	-	493	493	493	27	
Verovelat	-	-	-	-	26	26	26	27	
Johdannaissopimukset	52	36	-	-	-	88	88	25	
Ostovelat ja muut velat	-	-	-	-	1 872	1 872	1 872	27	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	55	45	-	-	4 291	4 391	4 407		

Käyvät arvot jokaisesta rahoitusvarojen ja -velkojen luokasta on esitetty yksityiskohtaisemmin taulukossa ilmoitetun liitenumeron mukaisessa kohdassa.

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit luokitellaan tasoihin käyvän arvon määrittämiseen käytettävien arvostusmenetelmien syöttötietojen perusteella:

Taso 1: syöttötiedot täysin samanlaisille varoille ja veloille toimivilla markkinoilla noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja

Taso 2: syöttötiedot muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, jotka ovat havainnoitavissa varoille tai veloille joko suoraan tai epäsuorasti

Taso 3: syöttötiedot, jotka eivät ole havainnoitavissa varoille tai veloille

Käyvän arvon hierarkia 2012, milj. euroa

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	-	37	-	37
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	8	49	-	57

Rahoitusvelat

Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	-	6	-	6
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	3	44	-	47

Tilikauden 2012 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta.

Käyvän arvon hierarkia 2011, milj. euroa

Rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	-	19	-	19
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	6	53	-	59

Rahoitusvelat

Pitkäaikaiset johdannaissopimukset	-	12	-	12
Lyhytaikaiset johdannaissopimukset	10	78	-	88

Tilikauden 2011 aikana ei ollut siirtoja käypien arvojen tasojen 1 ja 2 välillä. Tasolta 3 ei ollut siirtoja muille tasoille eikä sinne ollut siirtoja muilta tasoilta.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 21 Pitkäaikaiset saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat

21 Pitkäaikaiset saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat

Pitkäaikaiset saamiset milj. euroa	Käypä arvo		Kirjanpitoarvo	
	2012	2011	2012	2011
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	0	1	0	1
Muut saamiset	3	15	3	15
	3	16	3	16

Lainasaamisten kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä käyttämällä tilinpäätöshetken markkinakorkoja. Lainasaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

milj. euroa	2012	2011
Tilikauden alussa 1.1.	4	4
Lisäykset	0	0
Vähennykset	0	0
Tilikauden lopussa 31.12.	4	4
Sijoitukset noteeraamattomiin osakkeisiin	4	4
	4	4

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat sijoituksia noteeraamattomiin osakkeisiin, ja ne arvostetaan hankintamenuon, koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää toimivan markkinan puuttuessa.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 22 Vaihto-omaisuus

22 Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2012	2011
Materiaalit ja tarvikkeet	488	494
Valmiit tuotteet ja tavarat	969	961
Muu vaihto-omaisuus	7	2
	1 464	1 457

Vaihto-omaisuuden alaskirjaukset olivat 40 milj. euroa tilikaudella 2012 (2011: 7 milj. euroa).

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 23 Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset

23 Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	Käypä arvo		Kirjanpitoarvo	
	2012	2011	2012	2011
Myyntisaamiset	1 008	887	1 008	887
Muut saamiset	114	118	114	118
Ennakkomaksut	6	6	6	6
Siirtosaamiset	26	34	26	34
	1 154	1 045	1 154	1 045

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Myyntisaamisiin ja muihin saamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo. Myyntisaamisista kirjattu arvonalentuminen oli 4 milj. euroa (2011: 3 milj. euroa).

Myyntisaamisten ikäjakama on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, "luotto ja vastapuoliriski" -osiossa.

Tilikauden 2012 aikana konserni myi myyntisaamia rahoitusyhtiölle, mutta määrä ei ollut merkittävä.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 24 Rahat ja pankkisaamiset

24 Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät seuraavat erät:

milj. euroa	2012	2011
Kassavarat	383	293
Lyhytaikaiset pankkitalletukset	26	11
Yhteensä	409	304
Rahat ja pankkisaamiset taseen myytävä olevissa omaisuuserissä	1	-
Yhteensä	410	304

Rahoihin ja pankkisaamisiin liittyvä maksimiluottoriski on niiden kirjanpitoarvo.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 25 Johdannaissopimukset

25 Johdannaissopimukset

Korko- ja valuuttajohdannaisten ja osaketermiinien nimellisarvot

milj. euroa	2012			2011		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1-7 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1-7 vuotta	Yhteensä
Ulkomaiseen tytäryritykseen tehdyn nettosijoituksen suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset						
Valuuttatermiinit	-	-	-	73	-	73
	-	-	-	73	-	73
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	-	50	50	32	50	82
Valuuttatermiinit	646	-	646	729	-	729
Valuuttaoptiot						
- Ostetut	113	-	113	206	-	206
- Asetetut	92	-	92	193	-	193
	851	50	901	1 160	50	1 210
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	-	700	700	-	460	460
	-	700	700	-	460	460
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	230	50	280	-	230	230
Valuuttatermiinit	993	-	993	611	-	611
	1 223	50	1 273	611	230	841

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 7 vuodessa.

Hyödykejohdannaisten määrät

	Määrä miljoonaa bbl			Määrä miljoonaa bbl		
	Voimassaoloaika			Voimassaoloaika		
	< 1 vuosi	1-3 vuotta	Yhteensä	< 1 vuosi	1-3 vuotta	Yhteensä
Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohdannaiset ²⁾						
Termiinit ja futuurit						
- Myyntisopimukset	14	-	14	19	-	19
	14	-	14	19	-	19
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohdannaiset ³⁾						
Termiinit ja futuurit						
- Myyntisopimukset	7	-	7	27	-	27
- Ostosopimukset	17	-	17	34	-	34
Optiot						
- Ostetut	0	-	0	1	-	1
- Asetetut	0	-	0	1	-	1
	24	-	24	63	-	63

²⁾ Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohdannaiset ovat öljyjohdannaisia.

³⁾ Hyödykejohdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, rahti- ja palmuöljyjohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaisoppimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Johdannaissopimusten käyvät arvot

milj. euroa	Käypä arvo 2012				Käypä arvo 2011			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1-7 vuotta	< 1 vuosi	1-7 vuotta	< 1 vuosi	1-7 vuotta	< 1 vuosi	1-7 vuotta
Korko- ja valuuttajohdannaiset ja osaketermiinit								
Ulkomaiseen tytäryritykseen tehdyn nettosijoituksen suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset								
Valuuttatermiinit	-	-	-	-	-	-	2	-
	-	-	-	-	-	-	2	-
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	-	-	-	6	-	-	1	3
Valuuttatermiinit	18	-	1	-	0	-	32	-
Valuuttaoptiot								
- Ostetut	1	-	1	-	0	-	5	-
- Asetetut	1	-	-	-	0	-	3	-
	20	-	2	6	0	-	41	3
Käyvän arvon suojaukseksi määritellyt johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	-	37	-	-	0	19	-	0
	-	37	-	-	0	19	-	0
Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset								
Koronvaihtosopimukset ¹⁾	-	-	4	0	-	-	-	9
Valuuttatermiinit	8	-	5	-	3	-	10	-
	8	-	9	0	3	-	10	9

¹⁾ Koronvaihtosopimukset erääntyvät 7 vuodessa.

milj. euroa	Käypä arvo 2012				Käypä arvo 2011			
	Positiivinen		Negatiivinen		Positiivinen		Negatiivinen	
	< 1 vuosi	1-3 vuotta	< 1 vuosi	1-3 vuotta	< 1 vuosi	1-3 vuotta	< 1 vuosi	1-3 vuotta
Hyödykejohdannaiset								
Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohdannaiset ²⁾								
Termiinit ja futuurit								
- Myyntisopimukset	10	-	11	-	10	-	3	-
	10	-	11	-	10	-	3	-
Ilman suojauslaskentaa olevat hyödykejohdannaiset ³⁾								
Termiinit ja futuurit								
- Myyntisopimukset	7	-	7	-	20	-	27	-
- Ostosopimukset	12	-	18	-	25	-	4	-
Optiot								
- Ostetut	-	-	-	-	-	-	-	-
- Asetetut	-	-	-	-	1	-	1	-
	19	-	25	-	46	-	32	-

²⁾ Rahavirran suojaukseen määritellyt hyödykejohdannaiset ovat öljyjohdannaisia.

³⁾ Hyödykejohdannaiset ilman suojauslaskentaa sisältävät öljy-, rahti- ja palmuöljyjohdannaisia. Ne ovat trading-tarkoituksessa solmittuja johdannaissopimuksia ja rahavirran suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

milj. euroa	2012				2011			
	Varat		Velat		Varat		Velat	
	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset
Täsmäytys taseeseen								
Johdannaissopimukset	57	37	47	6	59	19	88	12

Käyvän arvon määrittäminen

Johdannaissopimukset on alunperin merkitty taseeseen ja uudelleenarvostettu tilinpäätöspäivänä käypiin arvoihin, joita voitaisiin käyttää, jos kaksi halukasta osapuolta toteuttaisi liiketapahtuman tilinpäätöspäivänä. Käyvät arvot on määritelty käyttämällä useita eri menetelmiä sekä arvonmääritystekniikoita, ja taustaoletukset perustuvat kyseisten tilinpäätöspäivien markkinanoteerauksiin.

Koronvaihtosopimusten ja peruutettavien koronvaihtosopimusten käyvät arvot ovat ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvoja. Koronvaihtosopimusten ja peruutettavien koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutokset on raportoitu joko omassa pääomassa tai tuloslaskelmassa riippuen siitä, täyttävätkö ne suojauslaskennan ehdot. Valuuttatermiinisopimukset on laskettu käyttämällä arvonmääritysmalleja ja tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksia ja Black and Scholes -optioarvostusmallia. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on raportoitu joko omassa pääomassa tai tuloslaskelmassa riippuen siitä, täyttävätkö ne suojauslaskennan ehdot.

Pörsseissä noteerattujen öljyjohdannaisten käyvät arvot perustuvat 31.12.2012 markkinahintoihin. Pörsien ulkopuolella tehtyjen öljy- ja rahtijohdannaisten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon. Öljyjohdannaisten käypien arvojen muutokset on raportoitu joko omassa pääomassa tai tuloslaskelmassa riippuen siitä, täyttävätkö ne suojauslaskennan ehdot.

Tilinpäätös ► Konsernitilinpäätös ► Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ► 26 Oma pääoma

26 Oma pääoma

Osakepääoma

Neste Oilin kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2012 oli 40 000 000 euroa jaettuna 256 403 686 samanarvoiseen osakkeeseen. Osakkeen nimellisarvoa ei ole määritelty.

	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Osakepääoma milj. euroa
Rekisteröity 1.1.2011	256 404	40
Rekisteröity 31.12.2011	256 404	40
Rekisteröity 1.1.2012	256 404	40
Rekisteröity 31.12.2012	256 404	40

Omat osakkeet

Neste Oil on solminut sopimuksen ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa konsernin ylimmän johdon osakepalkkiojärjestelmän hallinnoinnista. Osana hallinnointisopimusta palveluntuottaja hankki helmikuussa 2007 yhteensä 500 000 Neste Oilin osaketta järjestelmän perusteella mahdollisesti maksettaviin palkkioihin liittyvän kassavirtariskin suojaamiseksi. Palkkioiden maksusta osa tapahtuu rahana ja osa Neste Oilin

osakkeina vuonna 2013 2014 ja 2015. Suojaustransaktion juridisesta muodosta riippumatta se on konsernitilinpäätöksessä käsitelty IFRS 2, Osakeperusteiset maksut -standardin ja SIC-12 Konsernitilinpäätös - erityistä tarvetta varten perustetut yksiköt -tulkinnan edellyttämällä tavalla, ikään kuin Neste Oil olisi hankkinut omia osakkeita. Konsernitaseessa ja konsernin oman pääoman laskelmassa järjestely on käsitelty sen kirjanpidollisen luonteen mukaisesti vähentämällä 12 miljoonaa euroa konsernin omasta pääomasta. Tämä summa vastaa ulkopuolisen palveluntuottajan osakkeista maksamaa euromäärää. Tilikausilla 2012 ja 2011 osakkeita ei luovutettu. Omien osakkeiden lukumäärä 31.12.2012 oli 485 000 kappaletta (2011: 485 000 kappaletta).

Muu oma pääoma

Vararahasto sisältää muuta sidottua pääomaa kuin osakepääomaa.

Käyvän arvon rahastot sisältävät rahavirran suojaukseksi solmittujen ja suojauslaskennan ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan, suoraan omaan pääomaan kirjatut erät liittyen myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä osakkeina selvitetävistä osakeperusteisista maksuista tuloslaskelman kulukirjausta vastaavan määrän.

Muuntoerot sisältävät konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä tytäryrityksen oman pääoman muuntamisesta syntyvät muuntoerot, ulkomaisen tytäryrityksen nettosijoituksen suojauksen käypien arvojen muutokset sekä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelman keskipäivillä muuntamisesta ja taseen tilinpäätöspäivän kurssilla muuntamisesta syntyvät kurssierot.

Tilinpäätös ► Konsernitilinpäätös ► Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ► 27 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

27 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

milj. euroa	Käypä arvo		Kirjanpitoarvo	
	2012	2011	2012	2011
Pitkäaikaiset velat				
Joukkovelkakirjalainat	1 384	680	1 330	665
Lainat rahoituslaitoksilta	488	1 095	487	1 094
Rahoitusleasingvelat	158	132	158	132
Muut lainat	2	0	2	0
Muut pitkäaikaiset velat	5	8	5	8
Siirtovelat	2	1	2	1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 039	1 916	1 984	1 900
joista korollisia			1 977	1 891

Pitkäaikaisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla tai tilinpäätöshetken markkina-arvon avulla.

milj. euroa	Käypä arvo		Kirjanpitoarvo	
	2012	2011	2012	2011
Lyhytaikaiset velat				
Joukkovelkakirjalainat	-	120	-	120
Lainat rahoituslaitoksilta	342	301	342	301
Rahoitusleasingvelat	7	42	7	42
Saadut ennakot	13	15	13	15
Ostovelat	1 370	1 278	1 370	1 278
Muut lyhytaikaiset velat	440	513	440	513
Verovelat	40	26	40	26
Siirtovelat	110	96	110	96
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 322	2 391	2 322	2 391
joista korollisia			357	493

Lyhytaikaisten korottomien velkojen kirjanpitoarvo on kohtuullinen arvio niiden käyvästä arvosta. Lyhytaikaisten korollisten velkojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää, ja käypä arvo on määritetty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla.

Konsernin korollisten velkojen koronmuutosten ajankohdat on esitetty liitetiedossa 3, Taloudellisten riskien hallinta, "Markkinariskit" -osiossa.

Rahoitusleasingvelkojen tulevat vähimmäisleasingmaksut ja niiden nykyarvo taseessa

milj. euroa	2012			2011		
	Vähimmäis-leasing-maksut	Tulevat rahoitus-kulut	Vähimmäis-leasing-maksujen nykyarvo	Vähimmäis-leasing-maksut	Tulevat rahoitus-kulut	Vähimmäis-leasing-maksujen nykyarvo
Maksettavat leasingmaksut:						
Yhden vuoden kuluessa	20	13	7	45	1	44
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	126	58	68	43	-4	47
Yli viiden vuoden kuluttua	201	111	90	86	3	83
Leasingmaksut yhteensä	347	182	165	174	0	174

Rahoitusleasingvelat sisältävät vuosina 2002 ja 2003 käyttöönotettujen raakaöljytankkereiden Temperan ja Masteran bareboat-sopimukset, jotka on luokiteltu rahoitusleasingmaksuksi IAS 17 mukaan. Molempien alusten vuokrasopimuskausi on vuonna 2012 tehtyjen sopimusmuutosten myötä 13 vuotta, ja lisäksi vuokralleottajalla on osto-optiot sopimuskauden 12. ja 13. vuotena. Sopimusten vähimmäisleasingmaksut sisältävät osto-optioiden arvot loppumaksuina.

Lisäksi rahoitusleasingvelat sisältävät kaksi Singaporen tuotantolaitoksen rahoitusleasingmaksusta ja yhden rahoitusleasingmaksun koskien Rotterdamin tuotantolaitosta. Sopimukset on tehty kahden paikallisen yrityksen kanssa, jotka tarjoavat käyttöhyödykkeitä sekä laiture- ja varastointipalveluja joita käytetään tuotantolaitoksessa. Suurimmat sopimusten piirissä olevat omaisuuserät ovat alusten lastaukseen ja lastin purkamiseen käytettävä laiture, tuotantoprosessissa sivutuotteena syntyvän kaasun putkisto sekä lopputuotteen varastointiin käytetyt tuotesäiliöt. Leasingmaksut ovat 30 ja 15 vuoden mittaisia. Rotterdamin sopimus on tehty paikallisen yrityksen kanssa, joka tarjoaa käyttöhyödykkeitä tuotantolaitokselle. Suurin sopimuksen piirissä oleva omaisuuserä on putkistot.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 28 Laskennalliset verot

28 Laskennalliset verot

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos vuoden 2012 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	1.1.2012	Tuloslas- kelmaan kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Kurssierot ja muut muutokset	Myytäväinä olevat varat	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	15	-6	-	-	-	9
Varaukset	4	-1	-	-	-1	2
Eläkkeet	11	1	-	-	-	12
Tulevan rahavirran suojaus	13	-3	-10	-	-	0
Muut väliaikaiset erot	7	5	-	-1	-1	10
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	50	-4	-10	-1	-2	33
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	282	4	-	-	-	286
Aineellisten hyödykkeiden verotuksessa poistamattoman hankintamenon ylittävä kirjanpitoarvo	19	2	-	-	-	21
Rahoitusleasing	5	0	-	-	-	5
Aktivoidut korot	18	-1	-	-	-	17
Muut väliaikaiset erot	7	6	-2	-	-	11
Laskennalliset verovelat yhteensä	331	11	-2	-	-	340

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos vuoden 2011 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	1.1.2011	Tulos-	Omaan	Kurssierot	Kurssierot	31.12.2011
		laskelmaan kirjatut erät	pääomaan kirjatut erät	ja muut muutokset	ja muut muutokset	
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	7	8	-	-	-	15
Varaukset	4	0	-	-	-	4
Eläkkeet	12	-1	-	-	-	11
Tulevan rahavirran suojaus	0	1	10	2	-	13
Muut väliaikaiset erot	8	-1	-	-	-	7
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	31	7	10	2	-	50
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot ja muut vapaaehtoiset varaukset	291	-9	-	-	-	282
Aineellisten hyödykkeiden verotuksessa poistamattoman hankintamennon ylittävä kirjanpitoarvo	28	-9	-	-	-	19
Tulevan rahavirran suojaus	-2	-	-	2	-	0
Rahoitusleasing	6	-1	-	-	-	5
Aktivoidut korot	16	2	-	-	-	18
Aktivoidut varastojen kiinteät kulut	5	-5	-	-	-	0
Muut väliaikaiset erot	3	2	2	-	-	7
Laskennalliset verovelat yhteensä	347	-20	2	2	-	331

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia netotetaan, silloin kun on laillinen oikeus netottaa tuloverosaamisia ja -velkoja ja kun laskennallinen vero kohdistuu samaan veronsaajaan. Konsernitaseessa netotettujen laskennallisten verojen määrä on 2 milj. euroa (2011: 1 milj. euroa).

Laskennalliset verosaamiset, milj. euroa	2012	2011
Yli 12 kuukauden jälkeen realisoituva laskennallinen verosaaminen	15	29
12 kuukauden sisällä realisoituva laskennallinen verosaaminen	18	21
	33	50
Laskennalliset verovelat, milj. euroa		
Yli 12 kuukauden jälkeen realisoituva laskennallinen verovelka	331	331
12 kuukauden sisällä realisoituva laskennallinen verovelka	9	0
	340	331

Vahvistetuista verotappioista on kirjattu laskennallinen verosaaminen sen verohyödyn osalta, joka katsotaan mahdolliseksi hyödyntää tulevaisuudessa käyttämällä tappioita verotettavia tuloja vastaan.

Tytäryritysten jakokelpoisten varojen osalta ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa, koska osingonjakopäätökset ovat konsernin hallinnassa, eikä osingonjakoa, joka johtaisi olennaisen verovaikutuksen toteutumiseen, ole ennustettavissa.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 29 Varaukset

29 Varaukset

milj. euroa	Ympäristö- varaukset	Päästö- oikeuksien palautus- velvoite	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.2012	8	9	0	5	22
Tuloslaskelmaan kirjatut					
Varausten lisäykset	2	-	0	9	11
Tilikauden aikana käytetyt varaukset	-1	-9	0	0	-10
Peruutetut käyttämättömät varaukset	0	-	-	6	6
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin liittyvät varaukset	-2	-	-	-	-2
Tilikauden lopussa 31.12.2012	7	0	0	20	27
				2012	2011
Lyhytaikaiset varaukset				9	12
Pitkäaikaiset varaukset				18	10
				27	22

Neste Oilin tiettyihin toimintoihin liittyy niiden luonteen vuoksi ympäristökustannusten ja -vastuiden riski, joka aiheutuu valmistettaessa, käytettäessä, varastoitaessa, sijoitettaessa, kuljetettaessa meri- ja maateitse sekä myytäessä aineita, joita ympäristöön joutuessaan saatetaan pitää ympäristön pilaantumista aiheuttavina. Myös kiinteistöjen tai liiketoimintojen ostaminen tai omistaminen voi johtaa korvausvastuuseen.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 30 Eläke-etuuksista johtuvat velvoitteet

30 Eläke-etuuksista johtuvat velvoitteet

Konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyitä eri maissa, jotka kattavat maiden lainsäädännölliset ja sopimukselliset vaatimukset. Eläkevakuutusyhtiössä vakuutettu Suomen lakisääteinen työeläke käsitellään maksupohjaisena järjestelyinä konsernitilinpäätöksessä. Neste Oilin lisäeläkevakuutus käsitellään etuus pohjaisena eläkejärjestelynä ja on hallinnoitu eläkevakuutusyhtiössä. Konsernin etuus pohjaiset eläkejärjestelyt on ilmoitettu 31.12.2012 mukaisina. Lisäeläkejärjestely myöntää lakisääteisen eläketurvan ylittäviä lisäeläke-etuuksia. Järjestely myöntää vanhuuseläkkeitä, työkyvyttömyyseläkkeitä, perhe-eläkkeitä ja hautausavustuksia. Lisäeläkejärjestely on ollut suljettu 1.1.1994 alkaen.

Etuudet sisältävät lisäksi rahastoimattomia palvelusvuosipalkkioita.

Konsernilla on etuus pohjainen eläkejärjestely myös Belgiassa ja Sveitsissä. Konsernin etuus pohjainen eläkejärjestely muodostui suomalaisten yhtiöiden lisäeläkejärjestelyistä sekä Belgian ja Sveitsin yhtiöiden eläkejärjestelyistä 31.12.2012.

Etuuspohjaiset järjestelyt

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

milj. euroa	2012	2011
Työsuoritukseen perustuvat menot	14	5
Korkomenot	15	15
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-12	-13
Tilikaudelle kirjattu vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	0	0
Velvoitteiden täyttämiset	0	0
Henkilöstökuluihin sisältyvät erät yhteensä (liitetieto 10)	17	7

Taseeseen kirjatut erät

milj. euroa	2012	2011
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	435	334
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	8	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-345	-277
	98	57
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-50	-11
Velat (+) / varat (-) nettona	48	46

Taseeseen merkityn nettovaran/-veloitteen täsmäytys

milj. euroa	2012	2011
Tilikauden alussa	46	47
Tuloslaskelmaan merkityt kulut	17	7
Maksetut kannatusmaksut	-15	-8
Tilikauden lopussa	48	46

Taseeseen kirjatut erät

milj. euroa	2012	2011
Vastuut etuuspohjaisista järjestelyistä	48	46
Ylirahastoidut järjestelyt taseen varoissa	0	0
Velat (+) / varat (-) nettona	48	46

Etuuspohjaisen järjestelyn veloitteen nykyarvon muutos

milj. euroa	2012	2011
Etuuspohjainen veloite tilikauden alussa	334	336
Työsuoritukseen perustuvat menot	14	5
Korkomenot	15	15
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	96	-4
Maksetut etuudet	-16	-15
Velvoitteiden täyttämiset	0	-3
Etuuspohjainen veloite tilikauden lopussa	443	334

Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvän arvon muutokset

milj. euroa	2012	2011
Varojen käypä arvo tilikauden alussa	277	289
Varojen odotettu tuotto	12	13
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	57	-16
Työnantajan kannatusmaksu	15	8
Maksetut etuudet	-16	-15
Velvoitteiden täyttämiset	0	-2
Kurssierot	0	-
Varojen käypä arvo tilikauden lopussa	345	277

Järjestelyjen varat ovat vakuutusyhtiöiden vastuulla ja osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta. Niiden jakautumisesta omaisuuslajeittain ei ole saatavissa järjestelykohtaisia tietoja.

Järjestelyn varojen todellinen tuotto oli 69 milj. euroa (2011: -3 milj. euroa).

Seuraavassa taulukossa on esitetty aikasarja etuusperäisten järjestelyiden velvoitteiden nykyarvosta ja varojen käyvistä arvoista sekä niihin sisältyvistä kokemusperäisistä tarkistuksista.

Tilikauden lopussa 31.12.

milj. euroa	2012	2011	2010	2009	2008
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	443	334	336	710	627
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	345	277	289	720	601
Alijäämä (+) / ylijäämä (-)	98	57	47	-10	26
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluviin varoihin	57	0	-5	74	-225
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn velkoihin	0	-4	1	-15	0

Tilikauden 2013 aikana maksettavien kannatusmaksujen arvioidaan olevan 11 milj. euroa.

Käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset

Suomi	2012	2011
Diskonttokorko	2,4-2,7 %	4,5 %
Varojen tuotto-odotus	2,7 %	4,5 %
Tuleva palkankorotusolettamus	3,5 %	3,5 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,0-2,1 %	0,0-2,1 %
Muut maat	2012	2011
Diskonttokorko	2,0-3,0 %	2,5-4,5 %
Varojen tuotto-odotus	2,5-3,0 %	2,5-4,5 %
Tuleva palkankorotusolettamus	1,5-2,5 %	1,5-2,0 %
Tulevat eläkkeiden korotukset	0,0 %	3,5 %

31 Osakeperusteiset maksut

1.1.2010 alkaen voimassa ollut osakepalkkiojärjestelmä

Neste Oil Oyj:n hallitus päätti joulukuussa 2009 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmän tarkoituksena on yhdenmukaistaa omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet mm. yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä. Järjestelmässä on kolme kolmen kalenterivuoden ansaintajaksoa, joista ensimmäinen alkoi 2010 ja seuraavat 2011 ja 2012. Hallitus päättää kullekin ansaintajaksolle ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet sekä maksettavan palkkion enimmäistason. Ansaintajaksojen ansaintakriteerit ovat samat: Uusiutuvien polttoaineiden myyntivolyymi ja Neste Oilin osakkeen kokonaistuotto suhteessa Dow Jones Nordic Return -indeksiin. Mahdollinen palkkio maksetaan vuosina 2013, 2014, 2015 ja 2016 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Maksettavan palkkion enimmäistaso ei saa miltyään ansaintavuodelta ylittää kyseisen vuoden bruttopalkkaa. Rahana maksettava osuus kattaa palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluontoiset maksut. Järjestelmään liittyy kielto luovuttaa osakkeita kolmen vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä, eli järjestelmän kesto on kunkin osake-erän osalta kuusi vuotta. Tämänkin jälkeen avainhenkilön on omistettava puolet järjestelmän perusteella maksetuista osakkeista, kunnes avainhenkilön omistamien yhtiön osakkeiden arvo vastaa henkilön bruttovuosipalkkaa. Tämä omistusvelvoite on voimassa niin kauan kuin työ- tai toimisuhte konserniyhtiössä jatkuu.

Avainhenkilöille kohdistettava enimmäispalkkio järjestelmällä 2012-2014 vastaa 1 098 000 Neste Oil osakkeen arvoa, joista 1 018 000 osaketta oli allokoitu 31.12.2012. Konsernin johtoryhmän jäsenille maksettava maksimipalkkio vastasi 425 000 osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 100 000 Neste Oilin osakkeen arvoa.

Avainhenkilöille kohdistettava enimmäispalkkio järjestelmällä 2011-2013 vastaa 842 000 Neste Oil osakkeen arvoa, joista 740 000 osaketta oli allokoitu 31.12.2012. Konsernin johtoryhmän jäsenille maksettava maksimipalkkio vastasi 320 000 osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 80 000 Neste Oilin osakkeen arvoa.

Avainhenkilöille kohdistettava enimmäispalkkio järjestelmällä 2010-2012 vastaa 809 000 Neste Oil osakkeen arvoa, joista 630 000 osaketta oli allokoitu 31.12.2012. Konsernin johtoryhmän jäsenille maksettava maksimipalkkio vastasi 305 000 osakkeen arvoa, josta toimitusjohtajan enimmäispalkkio vastaa 75 000 Neste Oilin osakkeen arvoa.

Osakepalkkiojärjestelmän kirjanpito kirjauksissa käytetyt oletukset on kerrottu seuraavissa taulukoissa.

Osakepalkkion myöntämispäivät ja käyvät arvot	Järjestelmä 2012-2014	Järjestelmä 2011-2013	Järjestelmä 2010-2012
Myöntämispäivät	2.1.2012	3.1.2011	4.1.2010
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, euroa	6,70	10,81	11,50
Osakekurssi myöntämishetkellä, euroa	8,10	12,21	12,70

Osakepalkkiojärjestelmän kesto	Järjestelmä 2012-2014	Järjestelmä 2011-2013	Järjestelmä 2010-2012
Ansaintajakson alkamispäivä	1.1.2012	1.1.2011	1.1.2010
Ansaintajakson päättymispäivä	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Rajoitusjakson päättymispäivä	1.1.2018	1.1.2017	1.1.2016

Osakepalkkion käyvän arvon laskennassa käytetyt olettamukset	Järjestelmä 2012-2014	Järjestelmä 2011-2013	Järjestelmä 2010-2012
Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä kauden alussa, enimmäispalkkio	-	802 000	696 000
Tilikaudella myönnettyjen osakepalkkioiden määrä, enimmäispalkkio	1 098 000	-	-
Muutokset myönnettyjen osakepalkkioiden määrään	-80 000	-62 000	-66 000
Myönnettyjen osakepalkkioiden määrä kauden lopussa, enimmäispalkkio	1 018 000	740 000	630 000
Järjestelmän piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä kauden lopussa	68	54	35
Osakekurssi tilinpäätöspäivänä, euroa	9,77	9,77	9,77
Ansaintakriteerien toteumaoletus, %	55 %	55 %	20 %
Arvio palautuvien osakepalkkioiden määrästä ennen rajoitusjakson päättymistä, %	6,7 %	10,0 %	7,5 %

Osakkeen arvo myöntämishetkellä, eli osakkeen käypä arvo, on määritelty seuraavasti: osakkeen myöntämishetken arvo on myöntämispäivän osakekurssi vähennettynä arvioiduilla ansaintajakson aikana maksettavilla osingoilla.

Kirjanpitokäsittely

Yllä kuvatut osakepalkkiojärjestelmät käsitellään kirjanpidollisesti osittain osakkeina ja osittain rahana selvitettävänä järjestelyinä. Se osuus ansaitusta palkkiosta (arviolta 50 %), jonka osallistujat saavat Neste Oilin osakkeina, käsitellään osakkeina selvitettävänä järjestelyinä, ja se osa ansaitusta palkkiosta (arviolta 50 %), joka maksetaan rahana verojen ja muiden lakisääteisten maksujen suorittamiseksi, käsitellään rahana selvitettävänä järjestelyinä. Ansaittu palkkio ja siihen liittyvät sosiaalikulut kirjataan tuloslaskelmaan jaksotettuna ansaintajaksolle ja rajoitusjaksolle. Osakkeina selvitettävän osuuden tuloslaskelmakirjausta vastaava summa kumuloidaan omaan pääomaan, ja rahana selvitettävän osuuden osalta taseeseen kirjataan velka. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä, ja käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelman liikevoittoon.

Tuloslaskelmaan sisältyvä kulu on eritelty seuraavassa taulukossa.

milj. euroa	2012	2011
Tuloslaskelmaan kirjattu kulu	0	0
Taseeseen merkityn velan käyvän arvon muutos	1	1
Tuloslaskelman kulukirjaus yhteensä	1	1
Suojausinstrumentin käyvän arvon muutos	0	0
Osakepalkkiojärjestelmän nettokuluvaikutus tuloslaskelmassa	1	1

Osakepalkkiojärjestelmiin liittyvä taseeseen kirjattu velka oli 2 milj. euroa (2011: 1 milj. euroa). Tilikausilla 2013-2016 realisoituvan kulukirjauksen arvioidaan 31.12.2012 olevan 10 miljoonaa euroa. Todellinen määrä voi poiketa arvioidusta.

Suojaus

Konserni on suojaunut myönnettyihin osakepalkkioihin liittyvältä palkkion myöntämishetken ja suorittamishetken välisen ajan osakekurssiriskiltä. Suojausinstrumentti on kirjanpidollisesti käsitelty omien osakkeiden hankintana, ja järjestely on kuvattu liitteessä 26.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 32 Lähipiiritapahtumat

32 Lähipiiritapahtumat

Suomen valtiolla on 50,1 % omistusosuudella määräysvalta konserniin. Loput 49,9 % osakkeista on laajasti jakautunut eri sijoittajille.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset (liitetieto 33) sekä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet (yrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt), lähipiiriin kuuluvat myös yrityksen johtoon kuuluvien avainhenkilöiden läheiset perheenjäsenet sekä yritykset, joissa heillä tai heidän perheenjäsenillään on määräysvalta.

Konsernin emoyritys on Neste Oil Oyj. Liiketoimet konsernin ja sen lähipiiriin kuuluvien tytäryritysten kesken on eliminoitu konserniyhdistelyssä, eivätkä ne sisälly tämän liitetiedon lukuihin. Muiden lähipiiriin kuuluvien yritysten kanssa tehdyt liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa. Kaikki liiketoimet Neste Oilin ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti.

Liiketoimet lähipiirin kanssa

2012	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitustuotot ja -kulut	Velat
Osakkuusyritykset	0	24	3	0	15
Yhteisyritykset	102	66	3	0	0
Yrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja yritykset joissa heillä on määräysvalta	-	-	-	-	-
	102	90	6	0	15

2011	Tavaroiden ja palveluiden myynnit	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Saamiset	Rahoitustuotot ja -kulut	Velat
Osakkuusyritykset	1	15	3	0	16
Yhteisyritykset	115	57	4	0	0
Yrityksen johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja yritykset joissa heillä on määräysvalta	-	-	-	-	-
	116	72	7	0	16

Valtaosa Neste Oilin ja Nynasin välisistä liiketoimista on pitkäaikaisen sopimuksen mukaisesti Naantalin jalostamon bitumituotteiden myyntiä Nynasille. Porvoon jalostamolta myytiin prosessiöljyjä Nynasille.

Ylimmän johdon palkat ja palkkiot

1 000 euroa	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	3 453	3 336

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmän jäsenistä. Ylimmän johdon palkat ja palkkiot sisältävät irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet. Ylimmältä johdolta ei ole ollut lainasaamisia 31.12.2012 eikä 31.12.2011.

Neste Oilin toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettyjen osakepalkkioiden määrät on kerrottu liitetiedossa 31.

Toimitusjohtajan, hallituksen sekä hallintoneuvoston palkat ja palkkiot

1 000 euroa	2012	2011
Matti Lievonen, toimitusjohtaja	862	860
Hallituksen jäsenet		
Jorma Eloranta, puheenjohtaja 28.3.2012 alkaen	73	46
Timo Peltola, puheenjohtaja 28.3.2012 asti	19	76
Majja-Liisa Friman, varapuheenjohtaja 28.3.2012 alkaen	57	46
Mikael von Frenckell	-	8
Michiel Boersma	58	55
Ainomajja Haarla	-	11
Nina Linander	58	57
Laura Raitio	46	35
Hannu Ryöppönen	57	57
Markku Tapio	47	46
Maarit Toivanen-Koivisto	-	-
Hallituksen kaikki jäsenet yhteensä	415	437
Hallintoneuvoston kaikki jäsenet yhteensä	-	12

Hallituksen palkkiot sisältävät vuosipalkkion sekä kokouspalkkion, joka maksetaan jokaisesta kokouksesta sekä hallituksen valiokuntien kokouksista, joihin hallituksen jäsen osallistuu.

Hallintoneuvosto lakkautettiin toukokuussa 2011.

Jos yhtiö päättää irtisanoa toimitusjohtajan, on hän oikeutettu 24 kuukauden kuukausipalkan suuruiseen erokorvaukseen. Toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta, ja maksettava eläke on 60 % eläkepalkasta.

Hallituksen ja johtoryhmän osakeomistukset on esitetty vuosikertomuksessa.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 33 Konserniyhtykset 31.12.2012

33 Konserniyhtykset 31.12.2012

Tytäryritys	Konsernin omistus-osuus, %	Maa
Kide Automaatit Oy	100,00%	Suomi
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	100,00%	Suomi
LLC Neste Saint-Petersburg	100,00%	Venäjä
Neste Canada Inc.	100,00%	Kanada
Neste Eesti AS	100,00%	Viro
Neste Jacobs Aktiebolag	100,00%	Ruotsi
Neste Jacobs Oy	60,00%	Suomi
Neste LPG AB	100,00%	Ruotsi
Neste Markkinointi Oy	100,00%	Suomi
Neste Oil AB	100,00%	Ruotsi
Neste Oil Bahrain W.L.L.	100,00%	Bahrain
Neste Oil BR Ltd	100,00%	Valko-Venäjä
Neste Oil Components Finance B.V.	100,00%	Alankomaat
Neste Oil Finance B.V.	100,00%	Alankomaat
Neste Oil Holding (U.S.A.), Inc.	100,00%	Yhdysvallat
Neste Oil Insurance Limited	100,00%	Guernsey
Neste Oil Limited	100,00%	Iso-Britannia
Neste Oil Netherlands B.V.	100,00%	Alankomaat
Neste Oil N.V.	100,00%	Belgia
Neste Oil Services, Inc.	100,00%	Yhdysvallat
Neste Oil Singapore Pte. Ltd.	100,00%	Singapore
Neste Oil (Suisse) S.A.	100,00%	Sveitsi
Neste Oil US, Inc.	100,00%	Yhdysvallat
Neste Petroleum, Inc.	100,00%	Yhdysvallat
Neste Polska Sp. z o.o.	100,00%	Puola
Neste Renewable Fuels Oy	100,00%	Suomi
Neste Shipping Oy	100,00%	Suomi
Neste Trading (U.S.A.), Inc.	100,00%	Yhdysvallat
Neste USA, L.L.C.	100,00%	Yhdysvallat
SIA Neste Latvija	100,00%	Latvia
UAB Neste Lietuva	100,00%	Liettua
US Active Oy	100,00%	Suomi

Osakkuusyritys	Konsernin omistus- osuus, %	Maa
A/B Svartså Vattenverk - Mustijoen Vesilaitos O/Y	40,00%	Suomi
Bahrain Lube Base Oil Company B.S.C. (Closed) ¹⁾	45,00%	Bahrain
Nemarc Shipping Oy	50,00%	Suomi
Neste Arabia Co. Ltd.	48,00%	Saudi-Arabia
Oy Innogas Ab	50,00%	Suomi
Porvoon Alueverkko Oy	33,33%	Suomi
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	31,50%	Suomi
Tapaninkylän Liikekeskus Oy	40,03%	Suomi
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	50,00%	Suomi

Yhteisyritys	Konsernin omistus- osuus, %	Maa
Glacia Limited	50,00%	Bermuda
Lacus Ltd.	50,00%	Bermuda
NSE Biofuels Oy Ltd	50,00%	Suomi
Nynas AB	49,99%	Ruotsi
Terra Ltd.	50,00%	Bermuda

¹⁾ Bahrain Lube Base Oil Company B.S.C. (Closed) raportoidaan yhteiseksi määräysvallassa olevaksi omaisuuseräksi ja luokitellaan sen vuoksi osakkuusyritykseksi.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 34 Vastuusitoumukset

34 Vastuusitoumukset

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

milj. euroa	2012 Vakuuden arvo	2011 Vakuuden arvo
Omasta puolesta sitoumuksiin annetut		
Kiinteistökiinnitykset	26	26
Pantit	1	2
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	12	31
Yhteensä	39	59
Osakkuusyritysten ja yhteisyritysten puolesta annetut		
Takaukset	1	2
Yhteensä	1	2
Muiden puolesta annetut		
Takaukset	1	1
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	3	2
Yhteensä	4	3
	44	64

Käyttöleasingvastuut

milj. euroa	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	69	74
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	116	142
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	79	80
	264	296

Käyttöleasingsopimukset

Maa-alueisiin, rakennuksiin, koneisiin ja kalustoon liittyvät leasingvuokratulot, 76 milj. euroa (2011: 76 milj. euroa), kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

Sitoumukset

milj. euroa	2012	2011
Sitoumus aineellisten hyödykkeiden ostamiseen	10	24
	10	24

Konsernin käyttöleasingsitoumukset liittyvät pääosin laivojen aikarahtausopimuksiin sekä maa-alue- ja toimistovuokriin.

Konsernin ota tai maksa -sopimukset liittyvät vedynhankintasopimuksiin. Sopimuksiin liittyy volyympiperusteinen vedynostovelvoite. Sopimusten perusteella vuosina 2011-2026 maksettavat kiinteät palkkiot 31.12.2012 tilanteessa on esitetty seuraavassa taulukossa.

Ota tai maksa sopimusten perusteella maksettavat kiinteät palkkiot

milj. euroa	2012
Maksettava summa 2012	16
Maksettava summa 2012 jälkeen	211
Maksettava summa yhteensä	227

Vastuusitoumukset ja muut vastuut

Fortum Oil and Gas Oy:n jakautumisen seurauksena Neste Oil Oyj:llä on yhteisvastuullinen vastuusitoumus Fortum Heat and Gas Oy:n kanssa. Vastuusitoumus perustuu osakeyhtiölain 17 luvun 16.6 §:n säädökseen.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 35 Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

35 Riita-asiat ja mahdolliset oikeusprosessit

Konserniyhtiöt ovat asianosaisina eräissä konsernin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä tai riita-asioissa. Johdon arvion mukaan näiden lopputulokset ovat vaikeasti ennustettavia, mutta niillä ei ole todennäköisesti olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Tilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätös ▶ Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ▶ 36 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

36 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Neste Oil Oyj ilmoitti 28.1.2013, että Neste Oilin omistama varustamoyhtiö Neste Shipping Oy aloittaa tehostamisohjelman parantaakseen kannattavuuttaan ja turvatakseen toimintansa jatkuvuuden. Tehostamisohjelman osana käynnistetään yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat Neste Shippingin koko maa- ja merihenkilöstöä eli noin 450 henkilöä Suomessa. Neuvottelut saattavat johtaa enintään 130 henkilön vähentämiseen. Tehostamisohjelman tavoitteena on saada liiketoiminta kannattavaksi lisäämällä Neste Shippingin tuottoja ja karsimalla kustannuksia vuositasona yhteensä noin 15 miljoonalla eurolla.

Neste Oil ilmoitti 4.2.2013 rakentavansa Porvoon jalostamolle noin 65 milj. euroa maksavan bensiinin isomerointilaitoksen. Investoinnin tavoitteena on lisätä korkeaktaanisen bensiinin osuutta jalostamon tuotannossa ja parantaa tuotannon joustavuutta. Neste Oil päätti investoinnin toteuttamisesta ensimmäisen kerran vuonna 2008, mutta ilmoitti vuonna 2009 siirtävänsä sitä kunnes markkinatilanne paranee. Yhtiön näkemyksen mukaan puhtaampien polttoaineiden, kuten korkeaktaanisen ja matalarikkisen bensiinin kysyntä jatkaa kasvuaan maailmanlaajuisesti.

Tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätös ► Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	1.1. - 31.12.2012	1.1. - 31.12.2011
Liikevaihto	2	11 992	11 235
Valmiiden tuotteiden varastojen muutos		-97	174
Liiketoiminnan muut tuotot	3	16	14
Materiaalit ja palvelut	4	-10 939	-10 555
Henkilöstökulut	5	-183	-165
Poistot ja arvonalentumiset	6	-142	-140
Liiketoiminnan muut kulut	7	-332	-276
Liikevoitto		315	287
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-65	-70
Voitto ennen satunnaisia eriä		250	217
Satunnaiset erät	9	-130	-31
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		120	186
Tilinpäätössiirrot	10	-7	-17
Tuloverot	11	-24	-49
Tilikauden voitto		89	121

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tase

Emoyhtiön tase

milj. euroa	Liite	31.12.2012	31.12.2011
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	12, 13		
Aineettomat hyödykkeet		39	25
Aineelliset hyödykkeet		1 638	1 631
Sijoitukset		2 607	2 619
		4 284	4 275
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	14	823	852
Pitkäaikaiset saamiset	15	231	130
Lyhytaikaiset saamiset	16	992	920
Rahat ja pankkisaamiset		361	231
		2 407	2 133
Vastaavaa yhteensä		6 691	6 408
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	17		
Osakepääoma		40	40
Edellisten tilikausien voitto		947	915
Tilikauden voitto		89	121
		1 076	1 076
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18	917	910
Pakolliset varaukset	19	1	9
Vieras pääoma	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma		2 339	2 287
Lyhytaikainen vieras pääoma		2 358	2 126
		4 697	4 413
Vastattavaa yhteensä		6 691	6 408

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

milj. euroa	1.1. - 31.12.2012	1.1. - 31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia eriä	250	217
Poistot ja arvonalentumiset	142	140
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	7	4
Rahoitustuotot ja -kulut	65	70
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	0	0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	464	431
Käyttö pääoman muutos		
Korottomat liikesaamiset, lisäys (-) / vähennys (+)	-80	-165
Vaihto-omaisuus, lisäys (-) / vähennys (+)	28	-155
Korottomat velat, lisäys (+) / vähennys (-)	61	179
Käyttö pääoman muutos	9	-141
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	473	290
Maksetut korot ja muut rahoituserät	-64	-68
Saadut osingot	18	3
Maksetut välittömät verot	1	-82
Toteutuneet kurssierot	-23	8
Konserniavustukset, netto	-31	-8
Liiketoiminnan rahavirta	374	143

Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-183	-94
Aineellisten hyödykkeiden myyntitulot	3	1
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	0	-830
Investoinnit muihin osakkeisiin	-1	0
Pääoman palautus tytäryhtiöosakkeista	0	600
Myyntitulot muista osakkeista	0	0
Muiden sijoitusten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)	-94	25
Investointien rahavirta	-275	-298
Rahavirta ennen rahoitusta	99	-155
Rahoitus		
Pitkäaikaisten velkojen nostot	1 039	514
Pitkäaikaisten velkojen lyhennykset	-908	-308
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-11	-12
Maksetut osingot	-90	-90
Rahoituksen rahavirta	30	104
Laskelman mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	129	-51
Rahavarat tilikauden alussa	231	282
Rahavarat tilikauden lopussa	361	231
Taseen mukainen rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	130	-51

Tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ► 1 Laadintaperiaatteet

1 Laadintaperiaatteet

Neste Oil Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöstä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole kerrottu.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla, kuten arvonlisäveroilla, valmistajana suoritetuilla valmisteveroilla ja huoltovarmuusmaksuilla. Trading-liikevaihtoon sisällytetään fyysisten toimitusten arvo ja johdannaissopimusten nettotulos.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot, saadut avustukset ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät säännölliset tuotot, kuten vuokrat.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoituksen kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Johdannaissopimukset

Neste Oil solmii johdannaissopimuksia pääasiassa suojautuakseen öljyn hintariskiltä, valuuttakurssivaihteluilta ja korkotason vaihteluilta.

Öljyn hintaan liittyvät johdannaissopimukset, jotka suojaavat tulevaa kassavirtaa, kirjataan, kun sopimus erääntyy ja suojattava riski toteutuu. Trading-tarkoituksessa solmituista johdannaissopimuksista johtuvat toteutumattomat tappiot kirjataan välittömästi, mutta saadut tuotot kirjataan vain sopimuksen erääntyessä tai kun johdannaissopitio suljetaan vastaavalla johdannaissopimuksella.

Valuuttajohdannaisia on kahden tyyppisiä: tulevaa kassavirtaa suojaavat ja tase-eriä suojaavat johdannaissopimukset. Tulevia kassavirtoja suojaavien sopimusten kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan niiden erääntyessä samanaikaisesti kun vastaava tulo tai meno realisoituu. Tase-eriä, kuten pankkitilejä, lainoja ja saatavia, suojaavat johdannaissopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssilla, ja voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Termiinien korot jaksotetaan. Optiopreemiot käsitellään ennakkomaksuina, kunnes optiot erääntyvät.

Korkorisikin hallintaan käytettyjen johdannaissopimusten arvonmuutokset jaksotetaan sopimusajalle, ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkoja.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla sekä lisätyn tehdyillä arvonnkorotuksilla. Aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen pitoaikaan. Maa-alueita ei poisteta.

Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Tuotantokoneet ja kalusto, mukaan lukien erikoisvaraosat	15–20 vuotta
Muut kulkuneuvot, koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteella hankintamenoon tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen luovutushintaan ottaen huomioon mahdollisten suojausten vaikutus. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineet, välittömät valmistuspalkat sekä muut välittömät menot. Yhtiö on aktivoinut tilikaudella valmiiden tuotteiden ja tavaroiden hankintamenoon normaalitoimintasteen mukaan määritetyn osuuden valmistuksen yleiskustannuksista. Standardivaraosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja ne kirjataan tulosvaikutteisesti käytön mukaan.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot kirjataan vuosikuluiksi lukuun ottamatta rakennus- ja laiteinvestointeja.

Eläkekulut

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kertymisvuonna.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjataan konserniyritysten väliset konserniavustukset.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot on kirjattu väliaikaisista eroista, jotka johtuvat varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon erosta. Laskennallinen vero on laskettu vahvistettua verokantaa käyttäen.

Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen yhtiö on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin. Tällaisia eräitä ovat esim. eläkevastuut, takausvastuut, todettujen ympäristövahinkojen tulevat puhdistusmenot ja päästöoikeuksien palautusvelvollisuus, sekä uudelleenjärjestelyvaraukset. Varaukset perustuvat johdon arvioon tulevasta velvoitteesta.

Tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ► 2 Liikevaihto

2 Liikevaihto

Liikevaihto toimialoittain

milj. euroa	2012	2011
Öljytuotteet	11 945	11 181
Uusiutuvat polttoaineet	0	6
Öljyn vähittäismyynti	0	0
Muut	114	117
Liiketoimintojen välinen myynti	-67	-69
	11 992	11 235

Liikevaihto markkina-alueittain

milj. euroa	2012	2011
Suomi	6 424	6 367
Muut Pohjoismaat	1 981	1 922
Baltian maat, Venäjä ja Puola	681	560
Muu Eurooppa	1 873	1 436
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	860	874
Muut maat	173	76
	11 992	11 235

Tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ► 3 Liiketoiminnan muut tuotot

3 Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2012	2011
Vuokratuotot	9	9
Myyntivoitot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0
Vakuutuskorvaukset	2	1
Saadut avustukset	3	3
Muut	2	1
	16	14

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 4 Materiaalit ja palvelut

4 Materiaalit ja palvelut

milj. euroa	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	10 992	10 522
Varastojen muutos	-59	30
	10 933	10 552
Ulkopuoliset palvelut	6	3
	10 939	10 555

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 5 Henkilöstökulut

5 Henkilöstökulut

milj. euroa	2012	2011
Palkat ja palkkiot	137	127
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	36	30
Muut henkilösivukulut	10	8
	183	165

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen yhteydessä liitteessä 32.

Henkilöstö keskimäärin

	2012	2011
Öljytuotteet	1 558	1 505
Muut	729	718
	2 287	2 223

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 6 Poistot ja arvonalentumiset

6 Poistot ja arvonalentumiset

milj. euroa	2012	2011
Suunnitelman mukaiset poistot	142	140
Romutukset	0	0
	142	140

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 7 Muut liiketoiminnan kulut

7 Muut liiketoiminnan kulut

milj. euroa	2012	2011
Vuokrat ja muut kiinteistökulut	20	19
Myynnin rahtikulut	86	73
Kunnossapitokulut	88	67
Muut	138	118
	332	276
Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot ja keskeneräisten hyödykkeiden romutukset	15	3

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2012	2011
Lakisääteinen tilintarkastus	349	313
Tilintarkastajan muut lakimääräiset lausunnot	5	8
Veroneuvonta	8	21
Muut palvelut	279	585
	641	927

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 8 Rahoitustuotot- ja kulut

8 Rahoitustuotot ja -kulut

milj. euroa	2012	2011
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	18	3
Muilta	0	0
Osinkotuotot yhteensä	18	3
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	1	1
Korkotuotot muilta	0	0
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	1	1
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	5	6
Muilta	0	0
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	5	6
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-4	-7
Muille	-75	-73
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-79	-80
Kurssierot	-10	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-65	-70

Korkotuottojen ja -kulujen yhteismäärät

milj. euroa	2012	2011
Korkotuotot	6	7
Korkokulut	-72	-73
Nettokorot	-66	-66

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 9 Satunnaiset erät

9 Satunnaiset erät

milj. euroa	2012	2011
Konserniavustukset		
Saadut konserniavustukset	35	50
Maksetut konserniavustukset	-165	-81
	-130	-31

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 10 Tilinpäätössiirrot

10 Tilinpäätössiirrot

Poistoeron muutos

milj. euroa	2012	2011
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-7	-16

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 11 Tuloverot

11 Tuloverot

milj. euroa	2012	2011
Tuloverot varsinaisesta liiketoiminnasta	54	57
Tuloverot satunnaisista eristä	-32	-8
Laskennallisen verosaamisen muutos	2	0
	24	49

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 12 Pysyvät vastaavat

12 Pysyvät vastaavat

Hankintamenon muutos 2012, milj. euroa

Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	1	90	91
Lisäykset	0	24	24
Vähennykset	-	15	15
Siirrot erien välillä	-	8	8
Hankintameno 31.12.2012	1	107	108
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	1	65	66
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	0	1	1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	0	5	5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	1	69	70
Tasearvo 31.12.2012	-	38	38
Tasearvo 31.12.2011	-	25	25

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	25	1 054	2 081	79	99	3 338
Lisäykset	-	32	90	1	33	156
Vähennykset	-	1	3	0	4	8
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-8	-8
Hankintameno 31.12.2012	25	1 085	2 168	80	120	3 478
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	0	479	1 227	30	-	1 736
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-	1	2	0	-	3
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-	31	104	2	-	137
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	0	510	1 329	32	-	1 870
Arvonkorotukset	6	24	-	-	-	30
Tasearvo 31.12.2012	31	600	839	48	120	1 638
Tasearvo 31.12.2011	31	599	854	48	99	1 631
Koneiden ja laitteiden tasearvo						807

Sijoitukset	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistus-yhteisyyksissä	Saamiset omistus-yhteisyyksiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	2 579	13	1	0	3	23	2 619
Lisäykset	-	1	-	-	1	0	2
Vähennykset	-	3	-	0	0	11	14
Hankintameno 31.12.2012	2 579	11	1	0	4	12	2 607
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-	-	-	0	0	0	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-	-	-	0	0	0	0
Tasearvo 31.12.2012	2 579	11	1	0	6	12	2 607
Tasearvo 31.12.2011	2 579	13	1	0	3	23	2 619

Korolliset ja korottomat saamiset

milj. euroa	2012	2011
Korollinen	12	14
Koroton	12	23
	24	37

Tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätös ► Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ► 13 Arvonkorotukset

13 Arvonkorotukset

milj. euroa	Arvonkorotukset 1.1.2012	Lisäykset	Vähennykset	Arvonkorotukset 31.12.2012
Maa-alueet	6	-	-	6
Rakennukset	24	-	-	24
	30	-	-	30

Arvonkorotusten periaatteet ja arvonnäyritysmenetelmät

Arvonkorotukset perustuvat tekoetken laskennalliseen nykykäyttöarvoon. Arvonkorotuksista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 14 Vaihto-omaisuus

14 Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	306	242
Valmiit tuotteet ja tavarat	512	610
Ennakkomaksut	5	0
	823	852
Jälleenhankintahinta	824	853
Kirjanpitoarvo	823	852
Erotus	1	1

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 15 Pitkäaikaiset saamiset

15 Pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2012	2011
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Muut pitkäaikaiset saamiset	230	127
Laskennalliset verosaamiset	1	3
	231	130

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 16 Lyhytaikaiset saamiset

16 Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	2012	2011
Myyntisaamiset	490	450
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	364	325
Muut saamiset	35	50
Siirtosaamiset	2	2
Yhteensä	401	377
Saamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä		
Myyntisaamiset	0	0
Muut saamiset	1	1
Yhteensä	1	1
Muut saamiset	80	74
Siirtosaamiset	20	18
	992	920

Siirtosaamiset

milj. euroa	2012	2011
Korot	6	4
Verot	1	6
Muut	15	10
	22	20

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 17 Oman pääoman muutos

17 Oman pääoman muutos

milj. euroa	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	40	40
Osakepääoma 31.12.	40	40
Kertyneet voittovarot 1.1.	1 036	1 005
Maksetut osingot	-90	-90
Arvonkorotusten purku	-	0
Tilikauden voitto	89	121
Kertyneet voittovarot 31.12.	1 035	1 036
Jakokelpoiset voittovarot	1 035	1 036

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 18 Tilinpäätössiirtojen kertymä

18 Tilinpäätössiirtojen kertymä

milj. euroa	2012	2011
Poistoero	917	910

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 19 Pakolliset varaukset

19 Pakolliset varaukset

milj. euroa	Uudelleen- järjestely- varaukset	Eläke- varaukset	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Tilikauden alussa 1.1.2012	0	0	9	0	9
Varausten lisäykset	0	-	1	-	1
Varausten vähennykset	0	-	9	-	9
Tilikauden lopussa 31.12.2012	0	0	1	0	1

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 20 Vieras pääoma

20 Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2012	2011
Joukkovelkakirjalainat	1 292	646
Lainat rahoituslaitoksilta	487	1 093
Velat saman konsernin yrityksille		
Muut pitkäaikaiset velat	551	540
Muut pitkäaikaiset velat	7	6
Siirtovelat	2	2
	2 339	2 287

Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät korolliset velat

milj. euroa	2012	2011
Joukkovelkakirjalainat	447	49
Lainat rahoituslaitoksilta	23	70
Velat saman konsernin yrityksille	511	495
	981	614

Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2012	2011
Joukkovelkakirjalainat	-	120
Lainat rahoituslaitoksilta	342	292
Saadut ennakot	1	2
Ostovelat	1 022	931
Velat saman konsernin yrityksille		
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	107	62
Muut lyhytaikaiset velat	422	180
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	529	242
Velat omistusyhteisyriyksille		
Ostovelat	2	2
Muut lyhytaikaiset velat	0	0
Yhteensä	2	2
Muut lyhytaikaiset velat	368	466
Siirtovelat	94	71
	2 358	2 126

Lyhytaikaiset siirtovelat

milj. euroa	2012	2011
Palkat ja henkilösivukulut	42	38
Korot	29	21
Muut	23	12
	94	71

Korolliset ja korottomat velat

milj. euroa	2012	2011
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Korollinen	2 332	2 279
Koroton	7	8
	2 339	2 287
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollinen	608	540
Koroton	1 750	1 586
	2 358	2 126

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 21 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

21 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

milj. euroa	2012	2011
Leasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	3	3
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	4	2
	7	5
Vastuusitoumukset omasta puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	24	24
Annetut pantit	1	1
Muut vakuudet	2	2
	27	27
Vastuusitoumukset konserniyritysten puolesta		
Kiinteistökiinnitykset	2	2
Takaukset	238	206
	240	208
Vastuusitoumukset omistusyhteisyritysten puolesta		
Takaukset	1	2
	1	2
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	1	1
	1	1
Vastuusitoumukset yhteensä	276	243

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 22 Johdannaissopimukset

22 Johdannaissopimukset

Korko- ja valuuttajohdannaiset ja osaketermiinit

milj. euroa	2012			2011		
	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulouttamatta	Kohde- etuuden arvo	Käypä arvo	Tulouttamatta
Koronvaihtosopimukset	1 030	26	-6	772	5	-4
Valuuttatermiinit	1 945	15	11	1 756	-33	-27
Valuuttaoptiot						
Ostetut	113	0	0	206	-5	-5
Asetetut	92	2	2	193	-3	-3

Öljy- ja rahtijohdannaiset

	2012			2011		
	Määrä milj. bbl	Käypä arvo	Tulouttamatta	Määrä milj. bbl	Käypä arvo	Tulouttamatta
Myyntisopimukset	19	13	13	44	-5	-5
Ostosopimukset	17	-10	-10	35	17	17

Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon ja valuuttaoptioiden osalta arvonmääritysmalleihin.

Öljypörssiissä noteerattujen johdannaissopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Öljypörssiin ulkopuolella tehtyjen hyödykejohdannaisten käyvät arvot perustuvat niistä aiheutuvien markkinanoteerausten mukaisten kassavirtojen nykyarvoon. Trading-tarkoituksissa tehdyt fyysiset osto- ja myyntisopimukset tulkitaan johdannaisiksi ja raportoidaan johdannaissopimukset-taulukossa.

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 23 Muut vastuut

23 Muut vastuut

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2008 tai sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistön verollinen käyttö vähenee 10 vuoden tarkistuskauden aikana.

Tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätös ▶ Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot ▶ 24 Osakkeet ja osuudet

24 Osakkeet ja osuudet

	Kotipaikka	Osakkeet kpl	Osuus-%	Kirjanpitoarvo 31.12.2012 1 000 euroa
Tytäryritykset				
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 21	Suomi	16 000	100,00	39 725
LLC Neste Saint-Petersburg	Venäjä	10	100,00	58 427
Neste Eesti AS	Viro	10 000	100,00	5 927
Neste Jacobs Oy	Suomi	2 100	60,00	438
Neste Markkinointi Oy	Suomi	210 560	100,00	51 467
Neste Oil AB	Ruotsi	2 000 000	100,00	23 972
Neste Oil BR Ltd	Valko-Venäjä	1	100,00	-
Neste Oil Components Finance B.V.	Alankomaat	40	100,00	8 022
Neste Oil Finance B.V.	Alankomaat	26 090	100,00	69 177
Neste Oil Holding (U.S.A.), Inc.	Yhdysvallat	1 000	100,00	18 428
Neste Oil Insurance Limited	Guernsey	7 000 000	100,00	3 000
Neste Oil Limited	Iso-Britannia	500 100	100,00	1 793
Neste Oil N.V.	Belgia	4 405 414	99,99	414 753
Neste Oil (Suisse) S.A.	Sveitsi	200	100,00	62
Neste Oil US, Inc.	Yhdysvallat	1 000	100,00	1 100
Neste Renewable Fuels Oy	Suomi	200	100,00	1 826 901
Neste Shipping Oy	Suomi	101	100,00	55 452
				2 578 644
Omistusyhteisyritykset				
A/B Svartså Vattenverk - Mustiojen Vesilaitos O/Y	Suomi	14	40,00	124
Neste Arabia Co. Ltd.	Saudi-Arabia	480	48,00	156
Porvoon Alueverkko Oy	Suomi	40	33,33	7
Tahkoluodon Polttoöljy Oy	Suomi	630	31,50	490
Vaskiluodon Kalliovarasto Oy	Suomi	330	50,00	17
				794
Muut osakkeet ja osuudet				
CLEEN Oy	Suomi	100		100
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1		10
Ekokem Oy Ab	Suomi	75 000	2,13	125
Fine Carbon Fund Ky	Suomi	1		1
Kiinteistö Oy Anttilankaari 8	Suomi	51		545
Kiinteistö Oy Himoksen Aurinkopaikka	Suomi	51		457
Kiinteistö Oy Katinkullan Hiekkaniemi	Suomi	102		903
Kiinteistö Oy Katinkultaniemi	Suomi	51		398
Kiinteistö Oy Kuusamon Tähti 1	Suomi	51		457
Kiinteistö Oy Laavutieva	Suomi	51		311

Kiinteistö Oy Lapinniemi & Osakeyhtiö Lapinniemi	Suomi	24	125
Nordic Carbon Fund Ky	Suomi	1	1
Posintra Oy	Suomi	190	34
			3 467
Puhelinosakkeet ja -osuudet			
Kymen Puhelin Oy	Suomi	1	0
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy	Suomi	3	1
Osuuskunta PPO	Suomi	1	-
Savonlinnan Puhelinosuuskunta SPY	Suomi	1	1
			2
Liittymismaksut			65
Yhteensä			2 582 972

Tilinpäätös ► Hallituksen ehdotus

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöksi ja hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2012 olivat 1 035 miljoonaa euroa.

Hallitus ehdottaa, että Neste Oil Oyj jakaa vuodelta 2012 osinkoa 0,38 euroa osaketta kohti eli yhteensä 97 miljoonaa euroa. Loppuosa jakokelpoisista varoista jätetään voittovaroihin.

Espoossa 4. päivänä helmikuuta 2013

Jorma Eloranta

Michiel Boersma

Majja-Liisa Friman

Nina Linander

Laura Raitio

Hannu Ryöppönen

Markku Tapio

Matti Lievonen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Neste Oil Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Neste Oil Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen

Espoossa 4. helmikuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

ANNA-MAIJA SIMOLA
Anna-Maija Simola
KHT

virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tilinpäätös ▶ Segmenttiedot vuosineljänneksittäin

Segmenttiedot vuosineljänneksittäin

Liikevaihto

milj. euroa	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011
Öljytuotteet	3 607	3 389	3 224	3 544	3 377	3 327	3 070	2 870
Uusiutuvat polttoaineet	505	597	595	466	399	290	144	193
Öljyn vähittäismyynti	1 258	1 266	1 181	1 190	1 112	1 107	1 058	1 021
Muut	45	48	54	52	56	44	47	44
Eliminoinnit	-818	-795	-757	-798	-775	-663	-645	-656
Yhteensä	4 597	4 505	4 297	4 454	4 169	4 105	3 674	3 472

Liikevoitto

milj. euroa	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011
Öljytuotteet	128	248	-80	195	3	56	136	178
Uusiutuvat polttoaineet	-43	-73	-59	-8	-32	-81	-53	-4
Öljyn vähittäismyynti	5	23	15	15	9	24	13	12
Muut	-35	-1	1	-10	1	15	7	-15
Eliminoinnit	2	-4	6	-4	-3	1	6	0
Yhteensä	57	193	-117	188	-22	15	109	171

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011
Öljytuotteet	116	154	49	77	27	86	75	83
Uusiutuvat polttoaineet	-2	-19	-33	-2	-15	-57	-55	-36
Öljyn vähittäismyynti	5	23	15	15	9	23	13	12
Muut	-37	0	1	-10	2	15	8	-16
Eliminoinnit	0	-2	6	-4	-3	1	6	0
Yhteensä	82	156	38	76	20	68	47	43